

VASTAANOTTOKESKUSTEN OPINTOTOIMINNAN SUUNNITELMA

Laatineet Kaisa Rontu ja Katja Ruunaniemi

Punainen Risti
Hämeen piiri

Pakolaisrahasto
Pakolaisten auttamiseksi

SISÄLLYS

Johdanto	4
1. Opintotoiminnan suunnitelma	5
2. Opiskelun lähtökohdat: arvoperusta, oppimiskäsitys sekä opintojen asema	6
2.1 Arvoperusta	6
2.2 Oppimiskäsitys	6
2.3 Opintotoiminnan asema	7
3. Oppimisympäristö ja opiskelun toimintatavat	8
3.1 Vastaanottokeskus opiskelupaikkana	8
3.2 Opetuksen ja opiskelun toimintatavat	8
4. Opiskelijan ohjaus	9
4.1 Sitoutuminen työ- tai opintotoimintaan	9
4.2 Opintoihin liittyvä tuki ja ohjaus	9
5. Vastaanottokeskuksen opettajan työnkuva	10
6. Opiskelun tavoitteet ja keskeiset sisällöt	10
6.1 Opintotoiminnan yleiset tavoitteet	10
6.2 Tavoitteena Eurooppalaisen viitekehyksen A2.1. -taso	11
6.3 Kurssisisällöt kurseittain	12
Luku- ja kirjoitustaidon kurssi	12
Starttikurssit 1 ja 2	13
Peruskurssit 1 ja 2	17
Jatkokurssit 1 ja 2	20
Taitokurssit 1 ja 2	22
7. Opintojen arviointi	26
7.1 Arviointi vastaanottokeskuksen suomen kielen opetuksessa	26
7.2 Alkutestaus ja kurssikokeet	26
8. Materiaalivinkkejä kurseittain	28
8.1 Luku- ja kirjoitustaidon kurssi	28
8.2 Starttikurssit 1 ja 2	29
8.3 Peruskurssit 1 ja 2	35
8.4 Jatkokurssit 1 ja 2	43
8.5 Taitokurssit 1 ja 2	47
LIITTEET	
Liite 1: Opetusmateriaalien kopiointioikeudet	52
Liite 2: Todistus pohja	54
Liite 3: Koulupassi	56

JOHDANTO

Laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta (746/2011) määritellään Suomeen turvapaikanhakijoina tulevien henkilöiden saamat palvelut ja niiden laajuus. Lain tarkoituksena on turvata kansainvälistä suojelua hakevan, tilapäistä suojelua saavan sekä ihmiskaupan uhrin toimeentulo ja huolenpito ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia kunnioittaen.¹

Lain mukaan vastaanottopalveluihin kuuluvat majoitus, vastaanotto- ja käyttöraha, sosiaalipalvelut, terveydenhuoltopalvelut, tulkki- ja käännöspalvelut sekä työ- ja opintotoiminta.² Tarkemmin työ- ja opintotoiminnasta säädetään lain 29. pykälässä. Siinä veloitetaan kaikki muut vastaanottokeskukset kuin kauttakulkukeskukset järjestämään työ- ja opintotoimintaa. Myös kauttakulkukeskuksissa voidaan järjestää työ- ja opintotoimintaa, mutta laki ei nimenomaisesti velvoita tähän.³

Työ- ja opintotoiminnan yhteisenä tavoitteena laissa mainitaan turvapaikanhakijan omatoimisuuden edistäminen. Termiä ei avata tarkemmin itse tekstissä tai laista tehdyssä hallituksen esityksessä⁴. Laissa ei myöskään viitata muihin lakeihin tai asetuksiin, jotka ohjaisivat tarkemmin työ- ja opintotoiminnan järjestämistä.

Tämä opetustoiminnan suunnitelma on luotu tarpeeseen määritellä yhteiset raamit opetustoiminnalle vastaanottokeskuksissa. Tavallisesti työ- ja opintotoimintaa käsitellään yhtenä kokonaisuutena, mutta tässä suunnitelmassa ei kuitenkaan määritellä työtoiminnan sisältöä, vaan keskitytään nimenomaan vastaanottokeskuksissa järjestettävään suomen kielen ja kulttuurin opetukseen.

¹ Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta 746/2011, 1 §

² Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta 746/2011, 13 §

³ Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta 746/2011, 29 §

⁴ Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta HE 266/2010, s. 59

1. OPINTOTOIMINNAN SUUNNITELMA

Tämä opintotoiminnan suunnitelma ei velvoita vastaanottokeskuksia lain nojalla, vaan se on vapaaehtoisesti sovellettavissa keskuksen suomen kielen opetukseen. Suunnitelma on syntynyt yhteistyössä vastaanottokeskusten suomen kielen opettajien, Maahanmuuttoviraston sekä lukuisten opetusalan toimijoiden kanssa. Suunnitelman muotoutumiseen ovat vaikuttaneet mm. Opetushallitus, Hämeenlinnan kaupunki, Koulutuskuntayhtymä Tavastia, Hämeen ammattikorkeakoulu, Hämeen työ- ja elinkeinotoimisto sekä Hämeen ELY-keskus.

SPR Lammin vastaanottokeskuksen SKYOPE-projekti (Suomen kielen opetuksen yhtenäistäminen vastaanottokeskuksissa) on mahdollistanut tämän opintotoiminnan suunnitelman laatimisen. Yhtenäinen opetusohjelma on alusta asti ollut yksi SKYOPE-projektin tavoitteista. Suunnitelman pilotointi, opetuskokeilut ja kehitystyö ovat keskittyneet Hämeen alueelle, koska SKYOPE on ollut SPR Hämeen piirin hanke. Suunnitelma on pilotoitu Lammin ja Mänttä-Vilppulan vastaanottokeskuksissa.

Tämä opintotoiminnan suunnitelma jakaantuu seuraaviin osioihin:

2. Opiskelun lähtökohdat, arvoperusta ja oppimiskäsitys
3. Oppimisympäristö ja opiskelun toimintatavat
4. Opiskelijan ohjaus
5. Opiskelun tavoitteet ja keskeiset sisällöt
6. Opiskelun arviointi
7. Materiaalivinkkejä kursseittain

2. OPISKELUN LÄHTÖKOHDAT: ARVOPERUSTA, OPPIMISKÄSITYS SEKÄ OPINTOJEN ASEMA

2.1. Arvoperusta

Vastaanottokeskusten opintotoiminnan yleisenä arvolähtökohtana on ihmisoikeuksien kunnioitus. Tätä tukee myös laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta, joka edellyttää järjestämään turvapaikanhakijoiden palvelut ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia kunnioittaen. Opetuksen kannalta on erityisen tärkeää kiinnittää huomiota tasa-arvoon ja opiskelijoiden tasa-arvoiseen kohteluun. Opintojen tulee olla kaikkien turvapaikanhakijoiden saatavilla ilman minkäänlaista ikään, rotuun, väriin, sukupuoleen, kieleen, uskontoon, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, omaisuuteen, syntyperään tai muuhun tekijään perustuvaa erottelua. Opiskelijoita on myös kohdeltava tasa-arvoisesti riippumatta heidän taustastaan. Erityistä huomiota kiinnitetään vastaanottokeskusten välisten erojen poistamiseen turvapaikanhakijoiden opetuksessa.

Toinen tärkeä arvolähtökohta opintotoiminnalle on eri kulttuurien kunnioitus. Opiskelijoita ohjataan arvostamaan sekä omaa kulttuuriaan että toisten kulttuureja. Opintotoiminnassa kannustetaan kulttuurien väliseen vuoropuheluun sekä pyritään tunnistamaan kulttuureille yhteisiä elämänarvoja ja periaatteita. Suomalaisen kulttuurin lisäksi opiskelijat oppivat myös muista kulttuureista sekä opettelevat toimimaan monikulttuurisessa yhteisössä.

Opintotoiminnalla on tärkeä rooli turvapaikanhakijoiden hyvinvoinnin tukemisessa. Turvapaikan hakeminen on prosessi, jonka aikana hakija elää jatkuvassa epävarmuudessa. Rutiinit – kuten viikoittain toistuvat oppitunnit – tuovat pysyvyyttä epävarmuuden keskelle. Lisäksi opiskelijat saavat onnistumisen kokemuksia oppiessaan uutta ja ottaessaan uudet tietonsa ja taitonsa käyttöön arkielämässään. Yksi tärkeä arvolähtökohta opintotoiminnalle on siis tukea turvapaikanhakijan hyvinvointia ja arjessa selviytymistä. Kaiken kaikkiaan tavoitteena on turvapaikanhakijan omatoimisuuden edistäminen, kuten laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta todetaan.

2.2. Oppimiskäsitys

Tämän opintotoiminnan suunnitelman taustalla vaikuttaa sosiokonstruktivistinen oppimiskäsitys. Sen mukaan oppiminen on oppijan aktiivista toimintaa, jossa hän rakentaa ja uudelleen rakentaa kuvaansa maailmasta. Oppiminen ei tapahdu tyhjiössä, vaan on aina jollain tavalla kulttuurisesti sidonnaista. Opiskelijan kannalta oppiminen on kehittymistä ja muuttumista, asioiden ymmärtämistä, niiden näkemistä uudella tavalla sekä kaiken kaikkiaan ihmisenä muuttumista.

Sosiokonstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaan oppiminen on ennen kaikkea sosiaalinen ja kulttuurisidonnainen ilmiö. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että koulussa ei opita vain tietoja ja taitoja vaan sosiaalistutaan tietynlaiseen opetus- ja oppimiskulttuuriin – toisin sanoen, opiskelijat oppivat opiskelutaitoja, joilla he pärjäävät kyseisen maan koulujärjestelmässä.

Oppimisessa keskeistä on merkitysten rakentaminen ja ymmärtäminen, ei ulkoa opettelu. Asioiden mekaaninen toistaminen ei luo pysyvää muistijälkeä eikä auta soveltamaan tietoa käytäntöön. On tärkeää, että oppimistilanteet olisivat mahdollisimman autenttisia, aktivoivia ja tapahtuisivat vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Parhaimmillaan opettaja ohjaa oppijan etsimään itse vastauksia ja asettamaan ongelmia. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaan opettaja siis kiinnittää huomiota myös oppimisprosessiin ja opettamisen tapoihin, ei vain opetettavaan sisältöön. On myös tärkeää, että opiskelija itse asettaa opiskelunsa tavoitteet ja opettaja vain antaa välineet näihin tavoitteisiin pääsemiseksi sekä ohjaa oppijaa oikeaan suuntaan.

2.3. Opintotoiminnan asema

Vastaanottokeskuksissa järjestettävä opintotoiminta ei ole kotouttavaa ja täten se poikkeaa olennaisesti varsinaisesta kotoutumiskoulutuksesta, jota järjestetään Suomessa oleskeluluvan jo saaneille. Parhaimmillaan vastaanottokeskuksen opintotoiminta tarjoaa kuitenkin kotoutumisen edellytyksiä valmistamalla opiskelijoita elämään suomalaisessa yhteiskunnassa. Vastaanottokeskuksen opinnot tukevat siirtymistä kotoutumiskoulutukseen ja muihin opintoihin tai työelämään.

Vastaanottokeskusten opintotoimintaa eivät aina järjestä viralliset koulutusyksiköt. Monet suomen kieltä vastaanottokeskuksissa opettavat eivät ole koulutukseltaan opettajia eikä heillä välttämättä ole suomen kielen opintoja. Tällaisessa tilanteessa opinnoista saatavalla todistuksella ei voi olla virallista asemaa. Todistus toimii kuitenkin neuvona jatkokoulutuksen järjestäjille antamalla käsityksen opiskelijan taidoista.

3. OPPIMISYMPÄRISTÖ JA OPISKELUN TOIMINTATAVAT

3.1. Vastaanottokeskus opiskelupaikkana

Vastaanottokeskus poikkeaa olennaisesti muista opiskelupaikoista. Tähän on syynä opiskelijoiden valtavasti vaihtelevat taustat ja elämäntilanteet, mikä tuo erityisiä haasteita opetukseen. Osa vastaanottokeskuksen opintotoimintaan osallistuvista ei ole koskaan aiemmin opiskellut tai ollut koulussa ja tämän vuoksi he tarvitsevat erityistä ohjausta ja tukea opiskelussaan. On myös huomattava, että vastaanottokeskuksessa painottuu kielen alkeiden opetus, sillä vastaanottokeskus on ensimmäinen paikka, missä turvapaikanhakijat aloittavat suomen kielen opinnot. Opiskelijoiden taustat ovat kuitenkin hyvin erilaisia: osalla saattaa olla korkeakoulututkinto ja jotkut osaavat useita kieliä. Opetuksen organisointi ja opetusryhmien laatiminen tällaisessa tilanteessa on vähintäänkin haastavaa.

Vastaanottokeskusten päätehtävä ei ole toimia opiskelupaikkana, joten opetus- ja opiskeluvälineet eivät useinkaan ole verrattavissa virallisten oppilaitosten vastaaviin. Opiskelijat eivät yleensä saa opikirjoja, vaan keräävät monisteita kansioonsa ja kirjoittavat mahdollisia muistiinpanoja vihkoonsa. Tietokoneiden käytön mahdollisuutta ei aina ole. On realistista sanoa, että vastaanottokeskuksen opintotoiminnassa painottuu opiskelijoiden ohjaaminen arkielämään Suomessa, ei niinkään kielioppipainotteinen suomen kielen opiskelu.

3.2. Opetuksen ja opiskelun toimintatavat

Vastaanottokeskuksen opintotoiminnassa korostuu käytännönläheisyys ja monipuolisten viestintäkeinojen käyttö. Opinnot ovat kiinteässä yhteydessä opiskelijoiden sen hetkiseen elämäntilanteeseen ja arkeen. Opiskeltavat teemat ja taidot ovat sellaisia, joista on hyötyä opiskelijoille heti heidän arkensa keskellä Suomessa.

Kielen alkeiden opiskelussa on suuri merkitys opetuksen käytännönläheisyydellä. Erilaisten viestintätilanteiden harjoittelu, opintoretket lähiympäristöön, kuvien käyttö ja sanojen opettelu konkreettisten esineiden avulla ovat muutamia esimerkkejä testatuista ja toimivista opetusmetodeista. Erityisesti kuvien käyttö on todettu toimivaksi metodiksi kielen alkeiden opetuksessa. Vaikka yhteistä kieltä ei olisi, kuvien kieltä voivat kaikki ymmärtää. Lisäksi kuvat toimivat myös viestinnän apukeinona ja puheen tukena.

Vastaanottokeskuksen opintotoiminnassa tulisi käyttää mahdollisimman monenlaisia menetelmiä ja työtapoja, jotta opiskelijat löytäisivät heille sopivimmat keinot oppia. Yksi keskeisistä opintotoiminnan tavoitteista on opiskelutaitojen oppiminen. Opiskelijan tutustuttaminen erilaisiin opiskelutapoihin tukee tätä tavoitetta ja mahdollisesti helpottaa jatko-opintoja.

Vastaanottokeskuksen opintotoiminta ei ole kokopäiväistä opiskelua, minkä vuoksi on tärkeää ohjata opiskelijoita opiskelemaan itsenäisesti myös vapaa-ajallaan. Opiskelijoille esitellään verkkomateriaalia, jota he voivat opiskella itse ja pyydettyä heille annetaan lisätehtäviä tai lukutehtäviä. On myös hyvä neuvoa opiskelijoita käyttämään kirjastoa, jos sellainen vastaanottokeskuksen läheltä löytyy. Itseopiskelu tukee turvapaikanhakijan omatoimisuutta ja itsenäistymistä.

4. OPISKELIJAN OHJAUS

4.1. Sitoutuminen työ- tai opintotoimintaan

Tullessaan odotusajan vastaanottokeskukseen turvapaikanhakija sitoutuu osallistumaan joko työ- tai opintotoimintaan. Valtaosa asiakkaista sitoutuu opintotoimintaan. Kauttakulkukeskuksissa opiskelu on vapaaehtoista. Suunnitelman työ- tai opintotoimintaan osallistumisesta tekevät asiakas ja vastaanottokeskuksen sosiaalityöntekijä. Opintotoimintaan sitoutuneista annetaan tämän jälkeen tieto opettajalle.

Laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta todetaan: ”Jos vastaanottokeskuksen asukas ilman perusteltua syytä toistuvasti kieltäytyy hänelle osoitetusta työ- tai opintotoiminnasta, hänelle maksettavaa vastaanottorahaa voidaan vähentää enintään 20 prosenttia korkeintaan kahden kuu-kauden ajan.”⁵ Opiskelijalla on siis todellakin velvollisuus osallistua opintotoimintaan, tai hänen vastaanottorahaansa voidaan vähentää. Tällaisessa tilanteessa opiskelijalle annetaan ensin varoituksia ja jos hän edelleen kieltäytyy osallistumasta opetukseen, hänen vastaanottorahaansa vähennetään.

4.2. Opintoihin liittyvä tuki ja ohjaus

Vastaanottokeskuksissa ei ole varsinaista opinto-ohjaajaa. Tarvittaessa opiskelija hakee tukea opettajalta ja sosiaalityöntekijältä. Keskuksissa voi toimia myös opinnoista vastaava ohjaaja, joka laatii opetussuunnitelmat ja opintoryhmät sekä tarkistaa poissaololistat, jollei tämä ole opettajan tehtävä. Vastaanottokeskuksen ulkopuolella tehtävistä opinnoista (esimerkiksi muut suomen kielen kurssit tai peruskouluun valmistavat opinnot) sovitaan yhteistyössä sosiaalityöntekijän kanssa.

Opintotoimintaan osallistuvien ohjauksen tarve liittyy enemmän muihin elämänalueisiin kuin opiskeluun. Opiskelu vastaanottokeskuksessa on lyhytaikaista, eikä opiskelijan tarvitse tehdä opintojaan varten opintosuunnitelmaa tai valita kursseja. Tämän vuoksi erillisen opinto-ohjaajan tarve on vähäinen. Työyhteisössä on kuitenkin selkeästi nimettävä opintoasioista vastaava ohjaaja, jonka luo opiskelija tarvittaessa pääsee ja jolta hän saa neuvoja opintoihinsa.

⁵ Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta 746/2011, 29 §

5. VASTAANOTTOKESKUKSEN OPETTAJAN TYÖNKUVA

Vastaanottokeskuksen suomen kielen opettajan työn keskeisin sisältö on suomen kielen ja kulttuurin opettaminen sekä luku- ja kirjoitustaidon opettaminen. Suurin osa työajasta tulee käyttää varsinaiseen opetustyöhön, mutta aikaa pitää varata myös opetuksen suunnitteluun ja muuhun opetukseen liittyvään työhön. Tällaista on esimerkiksi opetustuntien suunnittelu, materiaalin etsiminen tai valmistelu, retkien ja vierailujen valmistelu. Opettajan täytyy myös seurata opiskelijoiden osallistumista tunneille, merkitä poissaolot ja kirjoittaa niistä varoitukset odotusajan keskuksissa, joissa työ- ja opintotoimintaan osallistuminen on pakollista. Sen sijaan muu työryhmä huolehtii yleensä varoitusten käsittelystä ja ilmoittamisesta asiakkaille.

On tärkeää varmistaa yhteistyö ja tiedonkulku opettajan ja vastaanottokeskuksen muun henkilökunnan välillä. Tämä onnistuu parhaiten, jos opettaja on osa henkilöstöä, sillä vastaanottokeskuksen työntekijät ovat vaitiolovelvollisia. Sen vuoksi vastaanottokeskusten johtajien ja ostopalveluna järjestettävän opetuksen järjestäjien välinen, selkeästi sovittu tiedonkulku onkin tärkeää. Vastaanottokeskusten opettajien välistä yhteistyötä taas edistävät mm. säännöllisesti järjestettävät opettajien yhteiset työkokoukset. On myös hyvä, että opettaja voi kehittää osaamistaan täydennyskoulutuksilla.

6. OPISKELUN TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT

6.1. Opintotoiminnan yleiset tavoitteet

Turvapaikanhakijoille vastaanottokeskuksen koulu on ensimmäinen opiskelupaikka Suomessa. Tämän vuoksi vastaanottokeskuksen koululla on tärkeä tehtävä tutustuttaa turvapaikanhakijat suomalaiseen opintokulttuuriin ja opettaa heille siinä tarvittavia opiskelutaitoja. Näihin kuuluu mm. aikataulujen noudattaminen, opintovälineiden ja materiaalien säilyttäminen, opintovälineiden käyttö, opiskelutilanteessa käyttäytyminen (mm. puheenvuoron pyytäminen ja viittaus), kotitehtävien tekeminen sekä kokeeseen osallistuminen. Lisäksi opiskelijoiden on hyvä totuttautua suomalaisen opettajan rooliin, joka ei ole korostuneen autoritaarinen vaan enemmänkin ohjaava ja tukeva. Opiskelutaitojen oppiminen hyödyttää opiskelijaa jatko-opinnoissa ja lisäksi tutustuttaa turvapaikanhakijan suomalaiseen yhteiskuntaan ja tapoihin.

Toinen yleinen tavoite opintotoiminnalle on luonnollisesti suomen kielen oppiminen, mukaan lukien luku- ja kirjoitustaito. Suomen kielen opinnot keskittyvät alkeisiin, vastaanottokeskuksessa ja arjessa tarvittavaan sanastoon ja rakenteisiin. Tavoitteena on, että vastaanottokeskuksen kaikki suomen kielen kurssit suorittavan kielitaito edistyisi ainakin osin Eurooppalaisen viitekehyksen A2.1-tasolle. Jotkut opiskelijat voivat toki edetä taitotasosteikolla pidemmällekin, esimerkiksi ahkeran itseopiskelun ansiosta. Onkin tärkeää tukea opiskelijoita opiskelemaan myös omaehtoisesti koulun ulkopuolella.

Opintotoiminnan yhtenä yleisenä tavoitteena on tukea turvapaikanhakijan arjessa selviytymistä. Suomen kielen opintojen tulisi tarjota sellaista sanastoa ja välineitä, joiden avulla turvapaikanhakija voi selviytyä tavallisimmista kohtaamistaan tilanteista. Tällaisia ovat esimerkiksi vastaanottokeskuksessa, kaupassa, tai lääkärissä asiointi, neuvon kysyminen ja itsestä kertominen. Lisäksi opiskelijoiden olisi hyvä oppia numeerisia taitoja ja rahankäyttöä, kylttien- ja kartanlukutaitoa sekä tuntea kello ja aikataulut. Myös suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin tutustuminen on hyödyllistä ja varmasti myös mielenkiintoista.

Kaiken kaikkiaan yleisenä tavoitteena opintotoiminnalle on myös turvapaikanhakijan hyvinvoinnin tukeminen. Turvapaikanhakijat ovat koulussa monta päivää viikossa, joten on tärkeää, että koulutila on viihtyisä ja turvallinen. Turvallisuudentunnetta ja mukavuutta opiskeluun luovat yhteisöllisyys, luokkahenki sekä se, että opettaja tuntee opiskelijansa. Positiiviset kokemukset edistävät opiskelijan hyvinvointia, joten on tärkeää tukea opiskelijoiden omia vahvuuksia ja taitoja. Myös selkeät säännöt ja niiden valvonta ovat tärkeitä, jotta opiskelijat voivat tuntea olonsa yhdenvertaisiksi.

Opettajan tulisi reagoida opiskelijan pahoinvointiin tai mielenterveyden ongelmiin mahdollisimman nopeasti. Yhteistyö vastaanottokeskuksen terveydenhoitajan kanssa on tärkeää, jotta tieto opiskelijan koulunkäynnin terveydellisistä esteistä tulee myös opettajan tietoon. Opettaja voi puolestaan ilmaista huolensa terveydenhoitajalle, jos hän havaitsee opiskelijan oirehtivan. Opettajille tulisi tarjota koulutusta mielenterveyden ongelmien tunnistamisessa ja niihin puuttumisessa.

Parhaimmillaan opiskelu on turvapaikanhakijan arkea tukevaa toimintaa: se rytmittää arkea ja antaa mielekästä ja tavoitteellista tekemistä pelkän turvapaikkahakemuksen päätöksen odottelun sijaan. Suomen kielen ja kulttuurin opiskelu antaa sekä välineitä arjessa selviämiseen että mahdollisuuksia kokea onnistumisia ja käyttää omia kykyjä.

6.2. Tavoitteena Eurooppalaisen viitekehyksen A2.1. -taso

Vastaanottokeskusten suomen kielen opintojen tavoitteena on Eurooppalaisen viitekehyksen taitotaso A2.1., kehittyvä peruskielitaito. Tämä toteutuu, jos turvapaikanhakija suorittaa kaikki vastaanottokeskuksen suomen kielen kurssit. On tietenkin mahdollista, että turvapaikanhakija poistuu vastaanottokeskuksesta ennen kuin hän saa suoritettua kaikkia kursseja – tällöin kielitaitotaso jää alemmalle tasolle. Jos turvapaikanhakijan odotus vastaanottokeskuksessa venyy pitkäksi, on tarpeellista kartoittaa muita opiskelumahdollisuuksia esimerkiksi paikallisessa opistossa, ammattikoulussa tai aikuislukiossa.

Vastaanottokeskusten suomen kielen kursseja on yhteensä yhdeksän, joista yksi on luku- ja kirjoitustaidon oppimiseen tarkoitettu. Loput kurssit jakaantuvat neljään taitotasoon, joissa jokaisessa on kaksi kuukauden pituista kurssia. Esimerkiksi yhden kurssin tuntimääräksi tulee 20 tuntia, kun opetusta on viisi tuntia viikossa per kurssi. Opintotoiminnan suunnitelmaa voi myös soveltaa erilaisille viikkotuntimäärille. Olennaista on, että tietyn kurssin käyneet opiskelijat osaavat sille määritellyt keskeiset asiat.

6.3. Kurssisisällöt kurseittain

Luku- ja kirjoitustaidon kurssi

Aihepiirejä

- opetellaan esittelemään itsensä ja harjoitellaan arkista perussanastoa suullisesti
- opetellaan kirjain-äännevastaavuus (lyhyet ja pitkät vokaalit, diftongit) ja suomen aakkoset
- opetellaan oikea lukusuunta
- opetellaan lukemista äänne-, tavu- ja sanatasolla
- opetellaan numerot suullisesti ja kirjallisesti
- tutustutaan kelloon ja harjoitellaan kellonaikoja
- opetellaan kirjoittamaan oma nimi, harjoitellaan allekirjoitusta
- opetellaan lukemaan ja kirjoittamaan sanoja
- opetellaan lukemaan hyvin lyhyitä, yksinkertaisia lauseita

Yleistä

Luku- ja kirjoitustaidon kurssin opinto-ohjelma on aina yksilöllinen. Opiskelijat opiskelevat kurssilla ennen starttikurssille siirtymistä niin pitkään kuin on tarpeen. Kuukauden jakson päätteeksi ei järjestetä koetta, vaan opettaja arvioi opiskelijan tilanteen ja voi myös keskustella opiskelijan kanssa hänen mahdollisesti etenemisestään starttikurssille.

Luku- ja kirjoitustaidon kurssille osallistuvat opiskelijat, joille kurssia pidetään lähtötasotestin perusteella sopivana. Kurssin opiskelijat joko eivät osaa lukea ja kirjoittaa millään kielellä tai hallitsevat hyvin heikosti tai eivät lainkaan latinalaisia kirjaimia. Luku- ja kirjoitustaidon kurssilla voi siis olla primääri-, sekundääri- tai semilukutaidottomia opiskelijoita. Joillekin riittää kuukauden pituinen kertaus latinalaisilla kirjaimilla kirjoittamisesta ja lukemisesta, toiset taas tarvitsevat pidemmän ajan. Kurssilla opetellaan suomeksi kirjoittamisen ja kirjoitus- ja lukutaidon perusteita sekä suomen kieltä suullisesti. Myös opiskelutaitojen oppiminen on tärkeässä osassa: opiskelijat oppivat noudattamaan koulunkäyntiaikatauluja ja muita sääntöjä, tekemään tehtäviä itsenäisesti ja muiden kanssa, koulussa ja kotona.

Opinto-ohjelma on yksilöllinen, ja eri opiskelijat voivat tehdä samaan aikaan luokassa erilaisia tehtäviä. Esimerkiksi aihepiiri voi olla sama, mutta nopeasti edistyvät voivat tehdä vaativampia tehtäviä omaan tahtiinsa. Opiskelijat toimivat paljon pienryhmissä esimerkiksi pelaamalla pelejä tai harjoittelemalla pareittain esimerkiksi irtokirjaimilla ja -numeroilla tai kuva- ja sanakorteilla.

Tehtävätyypit

Suulliset harjoitukset. Kysymysten, vastausten, fraasien, sanojen ja numeroiden ym. opettelu suullisesti. Esimerkiksi asetutaan rinkiin ja heitetään palloa, joka on puhevuoron merkinä, tai pari työskentelynä tai pienryhmissä. Suomen kieltä opetellaan koko ajan luku- ja kirjoitustaidon rinnalla, niin että kaikille opituille äänneille, kirjaimille ja tavuille löytyy yhteys opittavaan kieleen, ja sanoille annetaan alusta lähtien merkitys. Suulliset harjoitukset tukevat etenkin sellaisten opiskelijoiden oppimista, jotka oppivat parhaiten kuuntelemalla ja toistamalla.

Sanelut. Saneluita voidaan tehdä äänne- ja kirjaintasolla, tavuilla ja sanoilla. Ne voivat olla myös sanojen tai fraasien täydentämistä kuuntelun mukaan, joko niin että sanasta puuttuu yksi kirjain, yksi tavu, alku tai loppu. Sanelut voivat liittyä johonkin aiheeseen (esim. ruoka, värit, numerot, viikonpäivät, vaatteet, jne.) tai äänteisiin (pitkät/lyhyet vokaalit, diftongit, konsonantit).

Kirjalliset tehtävät. Kirjainten, sanojen ja äänteiden harjoittelu erilaisilla tehtävillä opiskelijan tason mukaan. Yksittäisiä kirjaimia, tavuja ja sanoja voi harjoitella kirjoittamalla mallin päälle, kopioimalla tai kirjoittamalla itsenäisesti. Kuvan ja sanan yhdistäminen, kuvan nimeäminen ja esimerkiksi yksinkertaisten fraasien yhdistäminen kuvaan sopivat aivan alkeistason kirjallisiksi tehtäviksi.

Muut opetusvälineet. Muovisilla irtokirjaimilla voi harjoitella sanojen ja tavujen muodostamista. Muovisilla irtonumeroilla voi myös opetella numeroita esimerkiksi pareittain. Erilaisilla peleillä (numerobingo, vaate- ja ruokabingo, kirjainbingo) voi harjoitella äänteitä ja kirjaimia, numeroita, sanastoa, lukemista ja luetun sekä kuullun ymmärtämistä. Sanoja ja kuvia yhdistävillä muistipeleillä voi harjoitella luetun ymmärtämistä, lukemista ja sanastoa. Erilaisia kuvakortteja ja kuvallista materiaalia voi käyttää monipuolisesti opiskelumateriaalina. Laulut ja erilainen käsillä tekeminen, luokassa ja sen ulkopuolella liikkuminen, tukevat myös opiskelua. Verkkomateriaalia lukutaidon harjoittamiseen on myös hyvä käyttää hyväksi, jos on opiskelijoilla on mahdollisuus käyttää tietokonetta.

Starttikurssit 1 ja 2

Starttikurssi 1

- opetellaan esittelemään itsensä ja harjoitellaan arkista perussanastoa (kyllä, ei, ole hyvä, kiitos, anteeksi, ei se mitään) ja tärkeimpiä koulu- ja kotisanoja (pöytä, tuoli, talo, koti, toimisto, ovi, ikkuna, jne.)
- opetellaan tervehdykset, harjoitellaan muutamia keskustelufraaseja (mitä kuuluu, hauska tavata, mikä sinun nimi on, jne.), kehotuksia (tule, mene, kävele, istu, avaa ovi, jne.)
- kerrataan suomen kielen aakkoset (vokaalit ja konsonantit, tutustutaan vokaaliharmoniaan)
- harjoitellaan suomen kielen ääntämistä (erit. pitkät ja lyhyet äänteet, ä ja ö, diftongit, h)
- opetellaan perhesanasto
- opetellaan kehonosat
- opetellaan kertomaan oma kansallisuus, kotimaa ja äidinkieli
- opetellaan viikonpäivät ja tärkeimmät aikaa ilmaisevat sanat (eilen, tänään, ensi viikolla, jne.)
- opetellaan vuodenajat ja kuukaudet
- opetellaan olla-verbin taivutus preesensissä, ainakin minä- ja sinä -muodot, tutustutaan muutamien muiden arkisten verbien käyttöön
- tutustutaan persoonapronomineihin

Starttikurssi 2

- opetellaan numerot ja niiden tavallisimmat käyttötarkoitukset (0-100, tuhat, puhelinnumero, id-numero, osoite, postinumero, numeroiden kirjoitus sanoina)
- opetellaan kellon- ja vuorokaudenajat, tutustutaan aikataulujen lukemiseen
- opetellaan kertomaan säästä, tutustutaan säätiedotuksiin
- opetellaan värit

- opetellaan peruseruokasanastoa
- harjoitellaan kaupassa asiointia (esim. perusfraaseja kuten ”Mitä tämä maksaa?” ja siihen vastaaminen), tutustutaan hintatietojen lukemiseen

Huom! Vain aihepiirit, jotka *opetellaan* ovat kurssikokeessa testattavia. Kohdat, joihin tutustutaan tai joita harjoitellaan, voidaan käsitellä lyhyesti ja niitä ei tarvitse testata. Niitä opetellaan laajemmin myöhemmillä kursseilla.

Yleistä

Starttikurssi lähtee liikkeelle täysin alkeista. Kurssin alussa opiskelijat eivät osaa lainkaan tai tuntevat vain hyvin vähän yksittäisiä sanoja tai fraaseja. Suomen kielen ääntäminen voi aiheuttaa ongelmia. Kurssin alussa opiskelija osaa kuitenkin latinalaiset kirjaimet, mutta joutuu yleensä vielä harjoittelemaan suomen kirjain-äännevastaavuuden erityispiirteitä.

Starttikurssien tärkeänä osana on opiskelutaitojen harjoittelu. Opiskelutaitoihin liittyvät läsnäolo, aikataulujen noudattaminen, poissaoloista ilmoittaminen opettajan ohjeiden mukaisesti sekä kaikille yhteiset käyttäytymissäännöt. Kurssilla on osattava antaa opiskelurauha muille.

Starttikurssilla harjoitellaan kielen opiskelua erilaisilla tehtävillä, kotitehtäviä sekä erilaisissa pienryhmissä toimimista. Opiskeluvälineiden (kirjallisten ja sähköisten) käyttöä harjoitellaan. Opiskelijoissa pyritään herätteleämään myös tahtoa ja taitoja ottaa vastuuta omista opinnoistaan. Harjoitellaan kokeiden tekemistä. Starttikurssilla opitaan myös, että opettaja seuraa oppilaiden aktiivisuutta oppitunneilla.

Starttikurssi saattaa olla joillekin oppilaille ensimmäinen koulu- tai kurssikokemus aikuisiällä, mutta toisilla voi olla jo kokemusta muilta kielikursseilta. Jotkut ovat opiskelleet kieltä aiemmin, ja heillä on ehkä paremmat opiskeluvälmiudet kuin sellaisilla, joille suomi on ensimmäinen vieras kieli. Myös opiskelumotivaatiossa on eroja: jotkut eivät ole kiinnostuneita kieliopinnoista niin kauan kuin oleskelulupapäätös on epävarma, mutta kaikilla on silti velvollisuus osallistua opintotoimintaan. Opettaja joutuu siis ottamaan huomioon erilaisia tapoja tukea opiskelumotivaatiota ja käyttämään vaihtelevia menetelmiä opintoryhmän tilanteen huomioon ottaen. Oppituntityöskentelyyn kuuluvissa pienryhmissä voidaan myös tukea eri kansallisuus- ja kieliryhmien välistä yhteistoimintaa.

Sisältö: Starttikurssi 1

Käydään läpi aakkoset, pitkät ja lyhyet vokaalit ja konsonantit ja diftongit, ja opetellaan niiden ääntämistä ja tunnistamista. Harjoitellaan puhumista ja suomen kielen ääntämistä kirjain ja äänne sekä sana- ja lausetasolla, niin että suomen kielelle tyypilliset äänneet tulevat tutuiksi ja opiskelijat oppivat lukemaan uusiakin sanoja suomen äännejärjestelmän mukaisesti. Ääntämistä harjoitellaan myös kuunteluina, esimerkiksi saneluilla, keskusteluilla ja lyhyillä kuullun ymmärtämisen tehtävillä. Näitä voidaan harjoitella ja kerrata sanaston ja fraasien opetteluun yhteydessä.

Opiskellaan arkisia kysymyksiä, fraaseja ja tervehdyksiä (esim. *Mikä sinun nimi on? Hei, hyvää päivää, huomona, nähdään huomenna, mitä kuuluu?*) Näitä harjoitellaan suullisesti ja kirjallisesti, dialogeina ja paritehtävinä, saneluina, keskusteluina ja lyhyinä kuullun ymmärtämisen tehtävinä, erilaisten tilanteiden harjoitteluna, reagoituna tervehdyksiin, kysymyksiin ja fraaseihin. Esimerkiksi tervehdyksiä ja fraaseja voi harjoitella myös toiminnallisilla tehtävillä (pallonheitolla puhevuorojen jako, erilaiset tutustumispelit ja -leikit, roolileikit ja -dialogit, jne.).

Harjoitellaan henkilötietojen kertomista ja yksinkertaisia kysymyksiä ja niihin vastaamista. Opetellaan lyhyen perustietolomakkeen täyttämistä (nimi, sähköposti, kotimaa, äidinkieli...). Käydään läpi kansallisuuksia, maita ja kieliä ilmaisevaa sanastoa. Opetellaan kertomaan suullisesti ja kirjallisesti oma kansallisuus, kotimaa ja äidinkieli sekä mitä muita kieliä osaa puhua.

Tutustutaan suomen persoonapronomineihin ja olla-verbin sekä muutaman muun tavallisimman verbin taivutukseen (esim. tulla, mennä, puhua, haluta, kysyä). Harjoitellaan tunnistamaan verbin perusmuoto ja hakemaan se sanakirjasta. Opetellaan käyttämään arkisia verbejä ainakin minämuodossa suullisesti ja kirjallisesti. Verbeihin liittyvinä tehtävinä voidaan tehdä lyhyitä luetun ymmärtämisen tekstejä.

Opetellaan viikompäivät ja kuukaudet ja harjoitellaan tulkitsemaan suomalaista kalenteria. Opetusmateriaalina voi käyttää myös erilaisia autenttisia tiedotteita, joita jaetaan vastaanottokeskuksen asiakkaille.

Kurssin jälkeen opiskelija ymmärtää yksinkertaisia kehotuksia (*istu, laita ovi kiinni, tule sisään...*) ja tuntee koulussa tarvittavan perussanaston (*opettaja, kynä, kumi, vihko, kansio, koulu loppuu, koulu alkaa...*).

Opetellaan kehonosien nimiä. Sanastoa, kuten koulusanastoa, fraaseja ja viikompäiviä kerrataan kaikilla oppitunneilla ja käytetään sekä suullisesti että kirjallisesti erilaisissa tilanteissa ja tehtävissä. Starttikurssin tavoitteena on luoda hyvä pohja suomen kielen opinnoille, joten samoja aiheita voi harjoitella eri tavoin, ja on hyvä varata aikaa myös kertaukselle. Kurssin keskeisintä sisältöä on oppia kertomaan perustiedot itsestään ja vastaamaan tavallisimpiin kysymyksiin suullisesti ja kirjallisesti.

Sisältö: Starttikurssi 2

Starttikurssin 2 sisältö on saman tasoinen kuin starttikurssilla 1, sillä molemmat osiot voidaan suorittaa missä järjestyksessä tahansa. Myös starttikurssin 2 alussa kerrataan tai käydään tarvittaessa läpi muutamia esittelyyn liittyviä asioita ja muita tavallisimpia fraaseja.

Opetellaan numerot (0-100, tuhat, nykyinen vuosiluku) suullisesti ja kirjallisesti. Harjoitellaan esimerkiksi oman puhelinnumeron, iän, lasten lukumäärän ym. kertomista. Numeroita voi harjoitella erilaisilla peleillä (muistipelit, bingo, jne.) ja toiminnallisilla tehtävillä (irtonumeroilla harjoittelu, palloheitto, paritehtävät...).

Opetellaan ajan kertominen viisarikellosta ja digitaalisesta kellosta sekä suullisesti että kirjallisesti. Sanaston osalta opetellaan kertomaan säästä, väreistä ja tavallisimmat ruokasanat. Ruokasanojen opetteluun voi esimerkiksi yhdistää vierailun kauppaan, tai ruokasanoja voi opetella tyhjien ruokapakkausten kanssa. Värien ja ruokasanojen opetteluun voi yhdistää toisiinsa erilaisilla kuvatehtävillä (kuvakortit, muistipelit, kuvien nimeäminen tai kuvan ja sanan yhdistäminen, ruokalotto, jne.).

Harjoitellaan tavallisimpia kaupassa asiointiin liittyviä fraaseja ja tilanteita, esimerkiksi kysymään hintaa ja ymmärtämään vastauksia niihin, tulkitsemaan hintatietoja, tunnistamaan rahojen nimiä ja muuta arkista ostosten tekoon liittyvää sanastoa. Näihin on hyvä ainakin tutustua, mutta asiointisanastoa käsitellään laajemmin myöhemmillä tasoilla, joten kauppa-asiointisanasto voi tässä vaiheessa jäädä tutustumisen tasolle.

Tavoitteet: Starttikurssit 1 ja 2

Tavoitteena on päästä A1.1. -tasolle Suomessa laaditun EVK-taitotasosteikon sovelluksen mukaan.

Kurssilla luodaan pohja kieliopinnoille ja keskitytään suomen kielen alkeiden lisäksi opiskelutaitoihin.

Lukeminen ja kirjoittaminen: Tuntee kirjainjärjestelmän, tunnistaa vähäisen määrän tuttuja sanoja ja fraaseja ja osaa yhdistää niitä kuviin, ymmärtää hyvin lyhyitä ja yksinkertaisia tekstejä, jotka liittyvät välittömiin tarpeisiin. Osaa kirjoittaa kielen kirjaimet ja numerot kirjaimin, merkitä muistiin henkilökohtaiset perustietonsa ja kirjoittaa joitakin tuttuja, erillisiä, sanoja ja faaseja. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasosteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. (OPH). Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76).

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen: Ymmärtää rajallisen määrän sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia, jotka liittyvät henkilökohtaisiin asioihin tai välittömään tilanteeseen. Tarvitsee paljon apua: puheen hidastamista, toistoa, näyttämistä ja käännöstä. Hän ymmärtää yksinkertaisia kehotuksia ja fraaseja. Osaa viestiä suppeasti joitakin välittömiä tarpeita ja kysyä vastata henkilökohtaisina perustietoja käsittelevissä vuoropuheluissa. Osaa hyvin suppean perussanaston ja joitakin opeteltuja vakioilmaisuja. Tarvitsee usein puhekumppanin apua. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasosteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. (OPH). Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76).

Tehtävyyppiä ja vinkkejä

Starttitasolle sopivia kirjallisia tehtäviä ovat esimerkiksi muistilaput, sanelut, kuvien nimeäminen, sanojen ja kuvien yhdistäminen. Opetusmateriaalina voi käyttää myös opiskelijoiden arkeen kuuluvia autenttisia tekstejä ja lomakkeita, kuten vastaanottorahan hakemus tai kirjastokorttihakemus.

Starttikurssilla on hyvä tehdä suullisia harjoituksia, tekstien lukemista ääneen, fraasien ja tilanteiden harjoittelua, ääntämisharjoituksia, toistoja ja dialogeja. Kaiken opetusmateriaalin tukena on hyvä käyttää kuvia, samoin kuin erilaisia eleitä, viittomia ja muuta toimintaa. Asioimista tai kysymyksiin vastaamista ja henkilötietojen kertomista voi harjoitella myös näyttelemällä erilaisia tilanteita.

Myös musiikkia on hyvä käyttää opiskelun tukena. Esimerkiksi kehon osat voi opetella tutun lastenlaulun ja -leikin ”Pää, olkapää...” avulla. Sitä voi laulaa yhdessä ja vaihtaa tarvittaessa sanastoa, jotta sen avulla voi opetella useampia kehonosien nimiä. Suomalaisen musiikin kuuntelua ja sanaston harjoittelua musiikin kautta voi myös käyttää hyväksi.

Starttikurssin sisältöä voi soveltaa käytettävissä olevan tuntimäärän mukaan ja aihepiirejä voidaan syventää, mikäli esimerkiksi ryhmän taso on korkea ja opiskelijoilla on vahva motivaatio edetä nopeasti. On kuitenkin tärkeää, että myös hitaasti etenevät saavat oppia perusopiskelutaitoja omassa tahdissaan. Ensimmäisellä starttikurssilla opiskelutaitojen harjoittelulla onkin tärkeä osa.

Kurssin viimeisellä viikolla on hyvä varata aikaa esimerkiksi 1-2 oppituntia kertausta tai kokeen tekemisen harjoittelua varten. Ennen ensimmäistä koeviikkoa starttikurssilaisille voi pitää myös harjoituskokeen, jonka aikana käydään läpi koekäytäntöjä (tehtävätyypit, ohjeiden seuraaminen, lunttauskielto, aikataulu, jne.) tarpeen mukaan.

Tässä materiaalipaketissa annetut ehdotukset ovat vinkkejä, joista voi olla hyötyä, mutta jokaisen kurssin opettaja luonnollisesti valitsee tai laatii itse opetusmateriaalinsa sen mukaan, mitkä hänen resurssinsa ovat ja millainen kukin opetusryhmä on.

Materiaalipaketissa annetut ehdotukset ovat enimmäkseen kirjallisia tehtäviä, mutta myös suullisella vuorovaikutuksella on tärkeä osa kaikissa kieliopinnoissa. Jokainen opettaja käyttää omia valmiita materiaalejaan ja erilaisia harjoitustyyppisiä, jotta myös kuullun ymmärtämisen ja puhumisen taidot liittyvät opetusohjelmaan kirjallisten taitojen, lukemisen ja kirjoittamisen, rinnalla tasapuolisesti. Oppikirjoista ja opettajien oppaista löytyy myös ideoita suullisen kielitaidon harjoitteluun.

Peruskurssit 1 ja 2

Peruskurssi 1

- harjoitellaan itsestä ja perheestä kertomista
- opetellaan kirjoittamaan henkilötiedot esimerkiksi lomakkeisiin
- opetellaan kysymyssanat ja harjoitellaan kysymistä ja vastaamista
- opetellaan verbien positiivista ja negatiivista taivutusta arkisilla perusverbeillä
- tutustutaan verbien taivutuksen yhteydessä k-p-t -vaihteluun, harjoitellaan verbin perusmuodon tunnistamista taivutetusta muodosta
- opetellaan kotisanastoa, luetaan lyhyitä kotiin ja asumiseen liittyviä tekstejä, harjoitellaan kertomaan kodista
- opetellaan vastaamaan missä? -kysymykseen (sisä- ja ulkopaikallissijamuodoilla)
- opetellaan koulusanastoa
- opetellaan -ko, -kö -kysymysten muodostaminen ja harjoitellaan vastaamaan kysymyksiin myönteisesti ja kielteisesti

Esimerkkejä lisäaiheista, joihin voi tutustua, jos jää aikaa: tien kysymistä ja neuvomista, avun pyytämistä ja tarjoamista.

Peruskurssi 2

- opetellaan vaatesanat
- opetellaan monikko ja tutustutaan sen yhteydessä k-p-t -sääntöön
- harjoitellaan kertomaan sairaudesta, asioimaan lääkärissä ja tekemään ajanvaraus esimerkiksi terveydenhoitajalle
- opetellaan omistusrakenne ja sen käyttö arkisissa tilanteissa
- opetellaan kuvailemaan ihmisten ulkonäköä
- opetellaan adjektiveja, harjoitellaan vastakohtia ja tutustutaan vertailuasteisiin
- opetellaan rahaan liittyvät sanastoa ja harjoitellaan ostosfraaseja

- tutustutaan järjestyslukuihin (esim. päivämäärän kertominen)
- tutustutaan urheilu- ja harrastusanastoon

Esimerkkejä lisäaiheista, joihin voi tutustua, jos jää aikaa: eläinsanastoa, ruokaohjeiden lukemista

Huom! Vain aihepiirit, jotka *opetellaan*, ovat kurssikokeessa testattavia. Kohdat, joihin tutustutaan tai joita harjoitellaan, voidaan käsitellä lyhyesti ja niitä ei tarvitse testata. Niitä opetellaan laajemmin myöhemmillä kursseilla.

Yleistä

Peruskurssille 1 opiskelija pääsee sen jälkeen, kun on läpäissyt starttikurssien 1 ja 2 kokeet, tai jos lähtötasotestissä arvioidaan, että hänen kielitaitonsa on kurssille sopiva. Peruskurssilla jatketaan starttikursseilla aloitettuja teemoja, esimerkiksi laajennetaan sanastoa ja harjoitellaan kielen perusrakenteita sekä suullista ja kirjallista viestintää. Opiskelutaitoja harjoitellaan edelleen, ja rohkaistaan opiskelijoita omatoimisuuteen ja opastetaan myös itsearviointiin.

Sisältö: Peruskurssi 1

Peruskurssin 1 teemoja ovat arkipäiväisen sanaston laajentaminen ja peruslauserakenteiden harjoittelu suullisesti ja kirjallisesti. Kurssilla opetellaan lukemaan yksinkertaisia tekstejä ja kirjoittamaan päälauseita sekä harjoitellaan arkielämään liittyviä kysymyksiä ja niihin vastaamista suullisesti ja kirjallisesti.

Kurssilla harjoitellaan kertomaan itsestä, perheestä ja omasta lähipiiristä suullisesti ja opetellaan henkilötietojen täyttämistä lomakkeeseen. Opetellaan kysymyslauseiden rakenne, tavallisimmat kysymyssanat sekä -ko -kö -kysymykset ja niihin vastaaminen myönteisesti ja kielteisesti. Opetellaan erityisesti kotiin, asumiseen ja kouluun liittyvää uutta sanastoa ja vastaamaan missä? -kysymykseen sekä sisä- että ulkopaikallissijaa käyttäen.

Harjoitellaan verbien taivuttamista positiivisessa ja negatiivisessa muodossa ja niiden käyttämistä suullisesti ja kirjallisesti erilaisissa tilanteissa, esimerkiksi kertomaan arkipäiväisistä tapahtumista. Opetellaan myös taivutettujen verbien perusmuodon tunnistamista ja niiden etsimistä sanakirjoista mahdollisuuksien mukaan. Samassa yhteydessä tutustutaan myös kpt-vaihteluun joidenkin verbien taivutuksen kanssa. Kirjoittamisen taidoissa kiinnitetään huomiota suomen päälauseiden muodostamisen sääntöihin ja käydään läpi oikeinkirjoituksen perusääntöjä.

Sisältö: Peruskurssi 2

Peruskurssilla 2 laajennetaan arkielämässä tarvittavaa sanastoa: opetellaan esimerkiksi vaatteiden nimiä ja kuvailemaan ulkonäköä. Harjoitellaan suullista viestintää, esimerkiksi kertomaan omasta tai lähipiirin terveydentilasta, asioimaan terveydenhoitajan tai lääkärin kanssa ja tekemään ajanvarausta.

Kurssilla opetellaan yhdessä uuden sanaston kanssa myös arkipäiväisissä yhteyksissä tarvittavia rakenteita, kuten monikon ja omistusrakenteen muodostamista. Opetellaan käyttämään omistusrakennetta eris- ja yleisnimien kanssa ja esimerkiksi kertomaan ulkonäöstä, sairaudesta, omaisuudesta, perheestä, jne.

Monikon yhteydessä käydään läpi myös joidenkin sanojen taivutukseen liittyvä kpt-sääntö. Kurssilla opitaan myös tavallisimpia adjektiiveja, vastakohtia ja tutustutaan niiden vertailuasteisiin. Lisäksi kurssilla käsitellään rahan käyttöön ja ostosten tekoon liittyvää sanastoa ja fraaseja ja harjoitellaan erilaisia asioimistilanteita. Tutustutaan myös urheiluun ja harrastuksiin liittyvään sanastoon, ja tutustutaan järjestyslukujen käyttöön.

Tavoitteet

Peruskurssin 1 alussa opiskelija on taitotasolla A.1.1., ja tavoitteena on päästä ainakin osin tasolle A1.2. Kielitaidossa liikutaan henkilökohtaisella alueella, eli opiskelija pystyy kertomaan suullisesti ja kirjallisesti itselleen tärkeitä asioista. Esimerkiksi opiskelija ymmärtää lyhyitä viestejä tai kykenee suulliseen vuorovaikutukseen, jos aihepiiri on hänelle läheinen ja tärkeä. Suullisessa vuorovaikutuksessa hän tarvitsee vielä paljon tukea keskustelukumppanilta.

Lukeminen ja kirjoittaminen: Osaa kirjoittaa muutamia lauseita ja fraaseja itsestään ja lähipiiristään, esim. vastauksia kysymyksiin ja muistilappuja. Osaa joitakin perussanoja ja sanontoja ja pystyy kirjoittamaan hyvin yksinkertaisia päälauseita. Osaa kaikkein tavallisimpia sanoja ja ilmauksia, jotka liittyvät omaan elämään tai konkreetteihin tarpeisiin. Tunnistaa yksinkertaisesta tekstistä yksittäisen tiedon, jos voi lukea tarvittaessa uudelleen. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasoasteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. (OPH). Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76)

Puhuminen ja kuullun ymmärtäminen: Osaa viestiä suppeasti välittömiä tarpeita ja kysyä ja vastata henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä vuoropuheluissa. Tarvitsee usein puhekumppanin apua. Osaa hyvin suppean perussanaston, joitakin tilannesidonnaisia ilmaisuja ja peruskieliopin aineksia. Ymmärtää rajallisen määrän sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia, jotka liittyvät henkilökohtaisiin asioihin tai välittömään tilanteeseen. Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää normaalia hitaampaa ja kuulijalle kohdennettua yleiskielistä puhetta. Osaa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään. Ääntäminen voi joskus aiheuttaa ymmärtämisongelmia. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasoasteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. (OPH). Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76)

Tehtävyytyyppejä ja vinkkejä

Peruskurssitason kirjallisen tuotoksen lajeja ovat esimerkiksi muistilaput, viestit, sanelut, kuvien nimeäminen, yksinkertaiset kuvaukset, jotka liittyvät välittömästi tilanteeseen, vastaukset kysymyksiin.

Suullista vuorovaikutusta ja kielitaitoa voi harjoitella monin tavoin. Tehtävinä voi käyttää esimerkiksi ääneen lukemista, fraasien ja tilanteiden harjoittelua, toistoja ja dialogeja, esineiden ja tilanteiden nimeämistä. Kurssilla opetellaan itsensä, perheen, elinympäristön, kotimaan jne. esittelyä suullisesti. Kysymysten muodostamista ja niihin vastaamista on hyvä harjoitella suullisesti paritehtävinä tai pienissä ryhmissä.

Kaiken opetuksen tukena on hyvä käyttää kuvia, erilaisia pelejä, toiminnallisia harjoituksia, musiikkia, jne. Konkreettisten esineiden (esimerkiksi astioiden ja muiden keittiövälineiden, vaatteiden, erilaisten kodin tavaroiden, jne.) avulla voi harjoitella sanastoa, esimerkiksi vieraillemalla yhdessä kirpputorilla tai kaupassa, ja esimerkiksi vaatteita tai tyhjiä ruokapakkauksia voi tuoda luokkaan opetusmateriaaliksi.

Rahan laskemista ja ostosten tekoa voi harjoitella esimerkiksi käyttämällä leikkirahoja, lavastamalla luokkaan kaupan, harjoittelemalla kauppadiologeja tai todellisia ostostilanteita, tai muilla toiminnallisilla keinoilla. Ryhmän tekemien vierailujen lisäksi luokkaan voi pyytää vieraita, esimerkiksi sairaanhoitajan tai muiden ammattien edustajia.

Tässä materiaalipaketissa annetut ehdotuksia ovat vinkkejä, joista voi olla hyötyä, mutta jokaisen kurssin opettaja luonnollisesti valitsee tai laatii itse opetusmateriaalinsa sen mukaan, mitkä hänen resurssinsa ovat ja millainen kukin opetusryhmä on. Esimerkiksi vierailuja voi järjestää sen mukaan, missä opetustilat sijaitsevat, tai tilan koko saattaa aiheuttaa haasteita joillekin toiminnallisille tehtäville.

Jatkokurssi 1 ja 2

Jatkokurssi 1

- opetellaan tärkeimmät verbityypit ja verbien taivutusta preesensissä
- opetellaan genetiivirakenne ja sen käyttö arkisissa tilanteissa
- opetellaan paikkaa ilmaisevat pre- ja postpositiot ja harjoitellaan niiden käyttöä (esim. ”talon takana, minun vieressä, pöydän päällä”, jne.)
- opetellaan ilmaisemaan mielipide tykätä ja pitää -verbeillä
- opetellaan vastaamaan kysymykseen keneltä? kenelle?

Jatkokurssi 2

- opetellaan tunnistamaan imperfektimuoto (muutama arkinen verbi ja olla-verbi)
- harjoitellaan menneen ajan ilmauksia
- opetellaan partitiivin käyttöä esim. numeron, negatiivisen omistusmuodon, aine- ja ruokasanojen kanssa
- opetellaan sisäpaikallissijat, vastaamaan mistä- ja mihin -kysymyksiin
- opetellaan ulkopaikallissijat, vastaamaan mistä- ja mihin -kysymyksiin
- opetellaan tärkeimmät kulkuneuvot, harjoitellaan matkustussanastoa
- harjoitellaan lyhyiden lauseiden muodostusta ja oikeinkirjoitusta (esim. oma lyhyt teksti, viesti, postikortti)

Huom! Vain aihepiirit, jotka *opetellaan*, ovat kurssikokeessa testattavia. Kohdat, joihin tutustutaan tai joita harjoitellaan, voidaan käsitellä lyhyesti ja niitä ei tarvitse testata. Niitä opetellaan laajemmin myöhemmillä kursseilla.

Yleistä

Jatkokurssille pääsyn edellytyksenä on, että opiskelija suorittaa hyväksytyksi peruskurssin molempien osien kokeet tai että lähtötasotestissä hänen kielitaitonsa arvioidaan kurssille sopivaksi. Kursseilla syvennetään aiheita, joihin on tutustuttu aiemmilla tasoilla ja tutustutaan joihinkin uusiin teemoihin.

Sisältö: Jatkokurssi 1

Jatkokurssilla 1 opiskellaan laajemmin rakenteita ja sanastoa, joihin on tutustuttu jo aiemmillä tasoilla. Tällaisia ovat esimerkiksi verbityypit, joiden yhteydessä kerrataan verbien positiivista ja negatiivista taivutusta, mutta käydään läpi verbien taivutusta verbityypin mukaan. Opetellaan genetiivin muodostus yleis- ja erisnimien kanssa sekä kerrataan tarvittaessa genetiivipronominit. Opiskellaan yleisimmät paikkaa ilmaisevat pre- ja postpositiot ja harjoitellaan esimerkiksi oman lähiympäristön kuvailua niitä käyttäen. Näin opetellaan käyttämään monipuolisemmin aiemmillä kursseilla opittua sanastoa yhdessä uusien rakenteiden kanssa. Opetellaan ilmaisemaan lyhyesti mielipide (minusta/ minun mielestä...) ja käyttämään tykätä- ja pitää -verbejä. Harjoitellaan myös vastaamaan kysymykseen "keneltä?" ja "kenelle?".

Kurssilla jatketaan aiemmillä tasoilla opittujen tietojen ja taitojen syventämistä. Suullisessa viestinnässä harjoitellaan omasta elämästä ja lähipiiristä kertomista, ympäristön kuvailua sekä käyttämään entistä monipuolisempia fraaseja esimerkiksi keskusteluissa ja kirjallisissa viesteissä.

Sisältö: Jatkokurssi 2

Jatkokurssilla 2 käsitellään osin uusia aiheita ja osin jatketaan aiemmin opitun pohjalta. Uutena asiana opetellaan muodostamaan ja käyttämään sisä- ja ulkopaikallissijoja, joihin on tutustuttu jo "missä?"- kysymyksen yhteydessä aiemmalla tasolla. Samassa yhteydessä käydään läpi kulkuneuvot ja opetellaan kertomaan matkustamisesta. Kurssilla harjoitellaan imperfektin tunnistamista tekstissä ja puheessa, sekä tutustutaan muutamien tavallisimpien verbien imperfektimuotojen muodostamiseen. Kurssilla opetellaan myös partitiivin käyttöä esimerkiksi numeroiden, tiettyjen verbien ja ruoka- ja ainesanojen sekä negatiivisen omistusmuodon kanssa.

Kurssilla opetellaan keskustelemaan tavanomaisista käytännön asioista, kertomaan esimerkiksi minne menee ja milloin, kertomaan ruokaostoksista, oman asunnon tavaroista sekä tavallisen viikon tapahtumista. Kurssilla harjoitellaan myös aiempia tasoja laajemmin kirjoittamista ja kiinnitetään huomioita lauserakenteisiin ja oikeinkirjoitukseen.

Tavoitteet

Tavoitteena on että kurssin päättyessä opiskelija on ainakin osin tasolla A.1.3.

Luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen: Ymmärtää hyvin lyhyitä viestejä, joissa käsitellään arkielämää ja rutiinitapahtumia tai annetaan yksinkertaisia ohjeita. Pystyy löytämään tarvitsemansa tiedon lyhyestä tekstistä (esim. postikorteista). Selviytyy kirjoittamalla kaikkein tutuimmissa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa. Osaa kirjoittaa yksinkertaisia viestejä, muutamia yksilauseisia virkkeitä. Osaa kaikkein tavallisimpia sanoja ja ilmauksia, jotka liittyvät omaan elämään tai konkreetteihin tarpeisiin. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasosteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. OPH. Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76)

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen: Osaa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään. Selviytyy kaikkein yksinkertaisimmista vuoropuheluista ja palvelutilanteista. Tarvitsee joskus puhekumppanin apua. Osaa käyttää keskeisintä sanastoa ja perustason lauserakenteita. Tarvitsee joskus puhekumppanin apua. Ymmärtää yksinkertaisia lausumia (henkilökohtaisia kysymyksiä ja jokapäiväisiä ohjeita, pyyntöjä ja kielloja) tilanneyhteyden tukemana. Pysyy seuraamaan yksinkertaisia, välittömiin tilanteisiin tai omaan kokemukseensa liittyviä keskusteluja. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasosteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. OPH. Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76)

Tehtävyytyyppejä ja vinkkejä

Jatkokurssien 1 ja 2 -tason kirjallisen tuotoksen lajit ovat esimerkiksi tekstiviestit, lyhyet sähköpostit tai viestit ja sanelut. Harjoitellaan myös kuvailemaan esimerkiksi elinympäristöä tai matkan tekemistä. Myös autenttista materiaalia, kuten kauppojen mainoksia, ruokaohjeita, aikatauluja ja kalenteria on hyvä käyttää hyödyksi.

Kaiken opintomateriaalin tukena on edelleen hyvä käyttää kuvia, eleitä, viittomia, toiminnallisia harjoituksia, jne. Esimerkiksi paikallissijoja ja matkustamista voi harjoitella liikkumalla ympäri luokkaa seinille kiinnitettyjen paikkojen nimien tai valokuvien (pankki, koulu, posti, asema, Tampere, Helsinki, Oulu, jne.) mukaan ja kertomalla ääneen missä on ja mihin menee. Paikkaa ilmaiseksi sanoja voidaan harjoitella esimerkiksi tuomalla luokkaan esineitä, joiden paikkaa vaihdetaan ja kerrotaan suullisesti, missä esine on, tai antamalla luokalle ohjeita, joiden mukaan esinettä liikutetaan. Ryhmä voi myös nousta ja vaihtaa paikkaa opettajan ohjeiden mukaan ("X on Y:n takana, Y:n paikka on X:n vieressä).

Järjestyslukuja voi opetella esimerkiksi menemällä jonoon ja sanomalla järjestysnumero vuoron perään, tai heittämällä palloa, niin että seuraava puhuja sanoo seuraavan järjestysluvun. Järjestysluku- ja päivämääräharjoituksissa voi myös käyttää hyväksi irtonumeroita esimerkiksi paritehtävinä.

Tässä materiaalipaketissa annetut ehdotukset ovat vinkkejä, joista voi olla hyötyä, mutta jokaisen kurssin opettaja luonnollisesti valitsee tai laatii itse opetusmateriaalinsa sen mukaan, mitkä hänen resurssinsa ovat ja millainen kukin opetusryhmä on. Esimerkiksi vierailuja voi järjestää, jos opetustilat sijaitsevat jonkin mielenkiintoisen ja hyödyllisen kohteen lähellä. Pieni luokkatila taas saattaa aiheuttaa haasteita joillekin toiminnallisille tehtäville, joissa ryhmän pitäisi liikkua.

Taitokurssit 1 ja 2

Taitokurssi 1

- opetellaan verbi + infinitiivi -rakenne
- harjoitellaan kohteliaita pyyntöjä, tutustutaan konditionaaliin
- harjoitellaan puhekielen piirteitä, esim. dialogeilla
- tutustutaan erilaisten tekstien lukemiseen (esim. uutiset, ajankohtaiset aiheet, vuodenaikaan tai juhlapäiviin liittyen)
- opetellaan adverbien muodostamista ja käyttöä arkisissa tilanteissa
- opetellaan opiskeluun ja koulutukseen liittyvää sanastoa, harjoitellaan omasta opintopoluta kertomista

Muita käsiteltäviä aiheita, jos on aikaa: imperatiivin muodostamiseen ja käyttöön tutustuminen

Taitokurssi 2

- luetaan Suomeen liittyviä tekstejä, tutustutaan niiden kautta passiiviin
- luetaan asumiseen ja asuntoihin liittyviä tekstejä, esimerkiksi asuntoilmoituksia, harjoitellaan asunnon etsimistä
- opetellaan imperfektin muodostamista ja käyttöä arkisissa tilanteissa
- harjoitellaan oikean sanamuodon valintaa verbin kanssa (esim. ”odotan sinua, syön omenan”), tutustutaan erilaisiin lausetyyppeihin
- luetaan ammatteihin ja työhön liittyviä tekstejä, harjoitellaan esimerkiksi kertomaan omasta ammatista tai tavoitteista, harjoitellaan työnhakua

Muita käsiteltäviä aiheita, jos on aikaa: luetaan tekstejä ja keskustellaan suomalaisesta yhteiskunnasta, esim. demokratiasta ja laeista; tutustutaan 3. infinitiivin käyttöön esim. puheessa

Huom! Vain aihepiirit, jotka *opetellaan*, ovat kurssikokeessa testattavia. Kohdat, joihin tutustutaan tai joita harjoitellaan, voidaan käsitellä lyhyesti ja niitä ei tarvitse testata. Niitä opetellaan laajemmin myöhemmillä kursseilla.

Yleistä

Taitokurssille pääsyn edellytyksenä on, että opiskelija läpäisee jatkokurssien 1 ja 2 kokeet, tai että lähtötasotestissä hänen kielitaitonsa arvioidaan kurssille sopivaksi. Taitokurssit 1 ja 2 ovat tasoltaan samanlaisia, ja ne voidaan opiskella missä järjestyksessä tahansa. Kurssilla syvennetään jo opittujen taitojen osaamista, ja tutustutaan myös joihinkin uusiin teemoihin.

Sisältö: Taitokurssi 1

Taitokursseilla syvennetään aiemmissa jaksoissa opeteltuja teemoja ja harjoitellaan kirjallista ja suullista viestintää erilaisissa tilanteissa. Viestinnässä korostetaan erilaisten tilanteiden sekä virallisen ja epävirallisen kielenkäytön eroja.

Taitokurssilla 1 opiskellaan rakenteista pääverbin ja infinitiivin yhdistäminen, ja harjoitellaan adverbien muodostusta ja käyttöä. Opetellaan myös suullista viestintää, esimerkiksi kohteliaita pyyntöjä, dialogeja ja erilaisiin tilanteisiin sopivia keskustelufraaseja, ja samalla voi tutustua konditionaaliin. Kurssiin sisältyy erilaisten tekstien lukemista ja tekstin ymmärtämistä. Tekstit voivat liittyä esimerkiksi juhlapäiviin tai muihin ajankohtaisiin asioihin. Lisäksi luetaan opiskeluun ja koulutukseen liittyviä tekstejä, opetellaan aiheeseen liittyvää sanastoa ja opetellaan kertomaan esimerkiksi omasta koulutuksesta tai tavoitteista suullisesti ja kirjallisesti. Kurssilla tutustutaan myös suomen kirja- ja puhekielen välisiin eroihin.

Sisältö: Taitokurssi 2

Taitokurssilla 2 opiskellaan enemmän Suomi-tietoutta, ja tutustutaan samalla passiivin muodostamiseen ja käyttöön. Jatketaan imperfektin muodostuksen ja käytön opiskelua, mihin on tutustuttu jo aiemmillä tasoilla. Harjoitellaan kirjallista viestintää ja siihen liittyen kielioppia kuten erilaisten lauseiden muodostusta ja oikean sanamuodon valintaa pääsanan kanssa ja tutustutaan erilaisiin lausetyyppeihin. Kurssilla kiinnitetään huomiota myös kirjalliseen viestintään erilaisissa tilanteissa. Luetaan asumiseen liittyviä tekstejä, esimerkiksi asuntoilmoituksia, ja harjoitellaan asunnon etsintään liittyviä tilanteita. Opiskellaan ammatteihin, työntekoon ja työnhakuun liittyvää sanastoa, luetaan työhön liittyviä tekstejä ja harjoitellaan esimerkiksi oman ammatin tai toiveammatin kuvailua sekä työnhakuun liittyviä dokumentteja.

Muuta

Taitokurssit ovat opintotoiminnan suunnitelman mukaiset ylimmät kurssit. Taitokursseille saattaa siis osallistua sellaisia opiskelijoita, jotka ovat jo käyneet varsinaiset Taito 1- ja 2 -kurssit läpi, ja ryhmässä voi olla hyvinkin pitkälle edistyneitä opiskelijoita sellaisten rinnalla, jotka vasta siirtyvät ylempälle tasolle. Taitokurssien aiheisiin on siis sisällytetty teemoja, joita voidaan käsitellä rinnakkain eritasoisten opiskelijoiden kanssa, sekä aihepiirejä, joihin varsinaisella kurssilla vasta tutustutaan, mutta joita voidaan käsitellä syvemmin edistyneempien opiskelijoiden kanssa. Opettaja voi siis ryhmän koon, tason, luokkatilojen ja tilanteen mukaan pohtia erilaisia ratkaisuja opetuksen eriyttämiseksi.

Tavoitteet

Tavoitteena on että kurssin lopussa opiskelija on ainakin osin tasolla A2.1. Yksittäisten opiskelijoiden taitotaso voi edetä tätä korkeammaksikin, jos he opiskelevat Taitokurssin ohessa itsenäisesti.

Luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen: Ymmärtää pääasiat ja joitakin yksityiskohtia muutaman kappaleen pituisista teksteistä, osaa paikantaa ja verrata yksittäisiä tietoja ja pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn kontekstin avulla. Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hidasta. Selviytyy kirjoittamalla rutiininomaisista arkitilanteissa. Osaa kirjoittaa lyhyitä, yksinkertaisia viestejä (henkilökohtaiset kirjeet lappuset) sekä yksinkertaisia, luettelomaisia kuvauksia hyvin tutuista aiheista. Osaa käyttää perustarpeisiin liittyvää konkreettista sanastoa ja perusaikamuotoja. Kirjoittaa yksinkertaiset sanat ja rakenteet oikein, mutta tekee virheitä harvinaisemmissa rakenteissa ja muodoissa ja tuottaa kömpelöitä ilmauksia vapaassa tuotoksessa. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasoasteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. OPH. Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76).

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen: Pystyy ymmärtämään yksinkertaista puhetta tai seuraamaan keskustelua aiheista, jotka ovat hänelle välittömän tärkeitä. Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää yleispuhekieltä, joka äännetään hitaasti ja selvästi. Toistoa tarvitaan melko usein. Osaa kuvata lähipiiriään muutamilla lyhyillä lauseilla. Selviytyy yksinkertaisista sosiaalisista kohtaamisista ja tavallisimmista palvelutilanteista. Osaa aloittaa ja lopettaa lyhyen vuoropuhelun, mutta kykenee harvoin ylläpitämään pitempää keskustelua. Voi tarvita apua keskustelussa ja voi vältellä joitakin aihepiirejä. Osaa helposti ennakoitavan perussanaston ja monia keskeisimpiä rakenteita (kuten menneen ajan muotoja jo konjunktiota). Hallitsee kaikkein yksinkertaisimman kieliopin alkeellisessa vapaassa puheessa, mutta virheitä esiintyy yhtä paljon perusrakenteissakin. (*Suomessa laadittu sovellus taitotasoasteikosta*. Kokkonen, M, Laakso, S. & Piikki, A. OPH. Arvaanko vai arvioinko 2009, 71–76).

Tehtävätyyppejä ja vinkkejä

Taitokurssitason kirjallisen tuotoksen lajeja ovat esimerkiksi henkilökohtainen kirje, sähköposti, hakemuslomake, tapahtuman tai ympäristön kuvaus.

Kirjallisena materiaalina voi käyttää autenttista materiaalia kuten asuntoilmoituksia, työpaikka- ja koulutusilmoituksia sekä esimerkiksi osoitteenmuutosilmoitusta. Myös sähköistä materiaalia voi käyttää hyödyksi monipuolisesti.

Suullisen kielitaidon harjoitukseen voi dialogi- ja keskusteluharjoitusten lisäksi ottaa esimerkiksi pienen suullisen esityksen esimerkiksi omasta ammatista tai koulutuksesta.

Tässä materiaalipaketissa annetut ehdotuksia ovat vinkkejä, joista voi olla hyötyä, mutta jokaisen kurssin opettaja luonnollisesti valitsee tai laatii itse opetusmateriaalinsa sen mukaan, mitkä hänen resurssinsa ovat ja millainen kukin opetusryhmä on. Esimerkiksi vierailuja voi järjestää sen mukaan, missä opetustilat sijaitsevat, tai tilan koko saattaa aiheuttaa haasteita joillekin toiminnallisille tehtäville.

7. OPINTOJEN ARVIOINTI

7.1 Arviointi vastaanottokeskuksen suomen kielen opetuksessa

Arvioinnin avulla opettaja saa tietoa siitä, mitä opiskelija osaa. Arviointi on erityisen tärkeää ennen kurssipolun aloittamista ja jokaisen suoritettun kurssin lopussa. Toisaalta arviointi on tärkeää myös opiskelun keskellä: sen avulla on mahdollista antaa opiskelijalle positiivista palautetta hänen onnistumisistaan ja toisaalta rohkaista kertaamaan niitä asioita, jotka eivät vielä ole hallinnassa. Vastaanottokeskuksen suomen kielen opetus keskittyy kielitaidon alkeisiin, joten opettajan antama positiivinen palaute on opiskelijoille tärkeä motivoiva tekijä.

Jos turvapaikanhakija saa oleskeluluvan, hänen suomen kielen opintonsa jatkuvat muualla. Vastaanottokeskuksen suomen kielen opettajan tekemä arviointi antaa jatkokouluttajille tärkeää tietoa opiskelijan osaamisesta. Varsinaista loppuarviointiin tähtäävää testiä ei järjestetä, vaan opiskelijan suomen kielen taitotaso ilmenee todistuksesta, johon on merkitty kaikki turvapaikanhakijan vastaanottokeskuksessa käymät suomen kielen kurssit. On kuitenkin huomattava, että todistukseen merkityt taitotasot ovat kursseille määritellyjä yleisiä tavoitteita, eivätkä siis korvaa varsinaista kielitason testausta.

7.2 Alkutestaus ja kurssikokeet

Olenainen osa opiskelijan arviointia on alkutestaus, jonka mukaan määritellään, mikä kurssi olisi uudelle opiskelijalle soveltuvin. Kun vastaanottokeskukseen tullut uusi turvapaikanhakija on valinnut opintotoiminnan, hänelle lähetetään kutsu lähtötasotestiin. Testiin kuuluu sanelu, kirjallinen osuus, haastattelu ja ääneen lukeminen. Näiden osioiden avulla pyritään määrittämään tulijalle sopiva kurssi. Tämän jälkeen hän saa kutsun kouluun ja kurssiaikataulun sekä tietoa koulusta ja läsnäolovelvollisuudesta.

Opettaja arvioi opiskelijan edistymistä kurssin aikana sekä suomen kielen taidoissa että opiskelutaidoissa. Lisäksi opettaja pyrkii antamaan opiskelijoille avaimia myös itsearviointiin ja rohkaisee opiskelijoita itse seuraamaan ja pohtimaan edistymistään. Opettaja voi järjestää kurssin aikana pieniä sanatestejä tai saneluita, jotka antavat kurssin aikana viitteitä opiskelijoiden taidoista. Lisäksi opettaja seuraa opiskelijan aktiivisuutta ja osallistumista oppitunneilla.

Jokaisen kurssin päätteeksi opettaja laatii kokeen, jossa testataan kurssille olennaisen sisällön hallitseminen. Koe on yleensä kirjallinen, mutta kurssisisällön ja opettajan resurssien mukaan siihen voi sisällyttää myös suullisen osion.

Luku- ja kirjoitustaidon kurssin päätteeksi ei järjestetä koetta, vaan jokaisen kuukauden pituisen jakson jälkeen opettaja arvioi opiskelijan edistymistä ja mahdollisuuksia siirtyä Starttikurssille. Opettaja voi myös keskustella opiskelijan kanssa tämän henkilökohtaisesta opintopolusta ja siitä, mitä seuraavalle opintotasolle siirtymiseen vaaditaan.

Kun opiskelija läpäisee kurssikokeen, maininta kurssin suorittamisesta merkitään todistus pohjaan (liite 2). Samaan todistukseen merkitään eteneminen kurssilta toiselle, ja todistuksen kääntöpuolelta löytyy tieto siitä, mikä Eurooppalaisen viitekehysten mukainen taso kunkin kurssin tavoitteena on.

Todistuksessa siis näkyy opiskelijan eteneminen tasolta toiselle ja se, kuinka hänen tasoaan peilataan Eurooppalaisen viitekehysten taitotasoasteikkoon. Tämä auttaa opiskelijaa jatkamaan opintopolkuaan oleskelulupapäätöksen saatuaan.

Opettaja voi käyttää arvioinnin apuna mm. seuraavia teoksia: *Eurooppalainen viitekehys. Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteinen eurooppalainen viitekehys* (2012, Helsinki, SanomaPro) ja *Arvaanko vai arvioinko? Opas aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen arviointiin* (Kokkonen M., Laakso S. ja Piikki A., 2009, Helsinki, Edita Prima).

8. MATERIAALIVINKKEJÄ KURSSEITTAIN

8.1. Luku- ja kirjoitustaidon kurssi

Sähköinen materiaali

- Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset
http://www.turunkristillinenopisto.fi/images/stories/oikeestiaikuisten/arjen_aakkoset.pdf
- Naapuri hississä http://www.hel.fi/static/opev/virasto/naapuri+hississa_koko+materiaali.pdf
- Papunet <http://www.papunet.net/>
- Luetaan yhdessä -verkoston lukutaito-opetuksen opas opettajalle
<http://www.luetaanyhdessa.fi/pub/doc/lukuaapinen.pdf>
- Koti Suomessa: luku- ja kirjoitustaito <https://www.kotisuomessa.fi/group/aikis>
- Ekapeli <http://www.lukimat.fi/lukeminen/materiaalit/ekapeli>

Kirjallinen materiaali

- Aamu – suomen kielen kuvasanakirja ja tehtäväsivut
- Moi! Luku- ja kirjoitustaidon oppikirja.
- Taitava kynä – kynänkäytön, matematiikan ja suomen kielen harjoituksia
- Eila ja Ossi - Suomen kielen alkeisoppikirja maahanmuuttajille
 - s. 149–188 (saneluharjoituksia)
 - s. 190–195 (kuva- ja sanakorttipohjia)
- Luen. Kirjoitan. Opin.
- Aasta se alkaa

Muita

- Oulun vastaanottokeskuksessa laadittu luku- ja kirjoitustaidon opetuksen materiaali (Kaisa-Liisa Kaikkonen & Suvi Lehtinen)
- erilaisia kirjain-, tavu- ja sanakortteja
- kuvallisia aakkosia
- Early Learning -kuvakortit
- Junior Alias -peli

8.2. Starttikurssit 1 ja 2

Starttikurssi 1

- tervehdyksiä, esittely, koulusanoja, keskustelua

- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 16 <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kappale 1 s. 12, 17–19 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 2, s. 27, 30, 32–33 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Eila ja Ossi** s. 8-9, 14
- **Suomen mestari 1 opettajan opas** s. 9, 10

- koulusanastoa

- **Aamun** tehtäväsivut s. 17–19
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 1, s. 5
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl1.pdf>

- keskustelufraaseja

- **Käytännön suomea** kappale 1 s. 18–19 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 2 s. 37 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 16 <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 2 Äitienpäivä, kielitietoa
”Tervehdyksiä” <http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=6e7dbac5-052f-4777-9ab8-8def2d56f653>,
”Kohteliaisuus” <http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=44191699-1b93-4307-adf3-ab824ae57efb>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 2 Äitienpäivä, harjoitus 13
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/2-Aitienpaiva>
- **Eila ja Ossi**, s. 50
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 15, 17,19, 22; s. 23 ja 24 kuuntelutehtäviä
- **Hyvin menee 1** s. 18

- **aakkoset (vokaalit ja konsonantit, vokaaliharmoniaa)**
 - **Oikeesti aikuisten 1**, s. 8-11, s. 12–13 äänneleikkiä, s. 14–15 kirjainbingo ja diftongibingo
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset**, s. 6, 8–11, 13–18, 19–22 (ääntämisharjoituksia ja saneluita)
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea** kappale 1, s. 9-11 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Eila ja Ossi**, s. 169–188 (saneluharjoituksia), 197–224
 - **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 11 ja 14
- **ääntäminen (pitkät ja lyhyet äänteet, ä ja ö, diftongit, h)**
 - **Oikeesti aikuisten 1**, s. 8-11, s. 14
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten> Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset, s. 16–22
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea**, kappale 1, s. 12–13 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 59
 - **Suomen mestari 1** s. 16, s. 29 tehtäviä
- **kansallisuudet, kotimaa, äidinkieli, itsestä ja perheestä kertominen**
 - **Moped** tulostettava materiaali kpl 1, s. 1–2, s. 5
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl1.pdf>
 - **Käytännön suomea** kappale 2, s. 27–32 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Rovala – Moninet** Kielitieto ”Maat ja kansallisuudet”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=f823e485-53cf-45f3-b1e6-7e85d7e1828c>
 - **Rovala – Moninet** kappale 1 ”Natalian perhe” ja harjoitukset 1, 3, 9,
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/1-Natalian-perhe>
 - **Eila ja Ossi**, s. 10, 18–19
 - **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 61–62

- **perhe**

- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 2, s. 1–9
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl2.pdf>

- **kehonosat**

- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 20–21 kasvot
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea**, kappale 8, s. 172–173 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 8 s. 2–3
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl8.pdf>
- **Aamu** s. 30–33
- **Aamun** tehtäväsivut s. 30–33

- **viikonpäivät, aikaa ilmaisevia sanoja**

- **Käytännön suomea**, kappale 1, s. 15 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 3 s. 8–10, 21
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl3.pdf>
- **Sukellus Suomeen**, ”Aika, liikkuminen” s. 1, 5, 8–9
http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/LK_Aika_Paketti.pdf
- **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 31–34
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Eila ja Ossi**, s. 108–109
- **Hyvin menee 1** s. 26 tehtäviä

- **kuukaudet ja vuodenajat**

- **Käytännön suomea** kappale 1, s. 16 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 36–40
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 28, 30, 32
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>

- **Moped** tulostettava materiaali kpl 3, s. 10–13, 17, 19
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl3.pdf>
- **Sukellus Suomeen "Aika"** s. 1, 5 ja 9
http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/LK_Aika_Paketti.pdf
- **Eila ja Ossi**, s. 109
- **olla-verbi, muutamia perusverbejä ja persoonataivutus**
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 1, Kielitieto "Persoonapronominit ja olla-verbi"
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=f18fce0c-1fc2-495c-baf6-d8913872562f>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 1, Kielitieto, "Verbien persoonataivutus"
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=40b5916e-a476-48f9-8e8c-4b489bf092b3>
 - **Rovala – Moninet** kappale 1 – Kielitieto – "Persoonapronominit ja olla-verbi"
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=f18fce0c-1fc2-495c-baf6-d8913872562f>
 - **Rovala – Moninet** kappale 1 Natalian perhe - Harjoitukset 3, 8, 14, 16–19,
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/1-Natalian-perhe>
 - **Moped** tulostettava materiaali kpl 1, s. 1-3, 6-7
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl1.pdf>
 - **Supisuomea – Harjoitukset – Kielioppia – olla-verbi**
<http://www.yle.fi/moodle/yle/attempt.php?q=627>
 - **Supisuomea – Harjoitukset – Kielioppia – puhua-verbi**
<http://www.yle.fi/moodle/yle/attempt.php?q=628>
<http://www.yle.fi/moodle/yle/attempt.php?q=629>
 - **Oikeesti aikuisten 2**, s. 109–110 verbipeli
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea** kappale 2 s. 36–37 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Suomea ole hyvä – Kielitieto – harjoitukset**, kappale 1-5
<http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/index.html>
 - **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 13, 27
 - **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 71

- persoonapronominit

- **Suomea ole hyvä** <http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/soh1-kpl1-h7.htm>
- **Aamu** -tehtäväsivut, s. 5
- **Hyvin menee 1**, s. 14

Starttikurssi 2

- numerot, tavallisimpia käyttötarkoituksia

- **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset**, s. 23, 30 (s. 24–27 numeroharjoituksia numeroina)
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea**, kappale 3, s. 43–46; kappale 4 s. 71–72 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Aamun tehtäväsivut** s.20–22
- **Eila ja Ossi**, s. 9, 26–29
- **Opettajan ideareppu** s. 140–142
- **Suomen mestari 1** s. 14; s. 31–32 tehtäviä
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 12, 48–49
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 60

- kello ja vuorokaudenajat, aikataulut

- **Moped** tulostettavat materiaalit kpl 3, s. 1–7, 14, 18
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl3.pdf>
- **Oikeesti aikuisten 1** osa 1, s. 25–26. s. 34
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 35
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Sukellus Suomeen** ”Aika, liikkuminen”, s. 1, 4 ja 8
http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/LK_Aika_Paketti.pdf
- **Käytännön suomea**, kappale 3 s. 55–59 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Hyvin menee 1** lisäharjoituksia <http://www.koulut.kuopio.fi/kansalaisopisto/suomi/kellot.htm>

- **Eila ja Ossi**, s. 30, 109
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 106–107
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 65
- **sää**
 - **Oikeesti aikuisten 1**, s. 31
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 41
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Hyvin menee 1** lisäharjoituksia
<http://www.koulut.kuopio.fi/kansalaisopisto/suomi/s%C3%A4%C3%A4.htm>
 - **Käytännön suomea kappale 5**, s. 99 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Aamu** -tehtäväsivut s. 54–55
 - **Eila ja Ossi**, s. 94–95
 - **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 59
- **värit**
 - **Arjen aakkoset** s. 49–50
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea** kappale 3, s. 49–50
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/Kappale3.pdf>
 - **Hyvin menee** -lisätehtävät
<http://www.peda.net/img/portal/917445/Varit.htm?cs=1179908073>
- **ruoka**
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 51–56, 57–60, 61–64, 65 muistipelipohja, 66–68, 69–71
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea** kappale 3, s. 51–54; kappale 4, s. 66–69 ruokaostokset
<http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>

- **Supisuomea** – Harjoitukset - Ostoksilla 1,2
<http://yle.fi/vintti/yle.fi/supisuomea/harjoitukset/index.html>
- **Sukellus Suomeen**, ”Terveellinen ruoka” s. 1-4
http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/LK_Terveys_Paketti.pdf
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 199–203
- **kaupassa asiointi**
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 86–87 rahat, 88–95 vaatekaupassa
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset**, s. 117–118 mainoksia ja ilmoituksia
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea** kappale 4 s. 68–69, 72 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Eila ja Ossi**, s. 57
 - **Hyvin menee 1**, s. 16–17 teksti
 -

8.3. Peruskurssit 1 ja 2

Peruskurssi 1

- **itsestä ja perheestä kertominen**
 - **Moped** tulostettava materiaali, kappale 2, s. 1–9
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl2.pdf>
 - **Oikeesti aikuisten 1**, s. 16, 24, 84–86 perhe ja sukupuoli
http://www.turunkristillinenopisto.fi/images/stories/hankkeet/oikeesti_aikuisten_1_osa1.pdf
 - **Käytännön suomea**, kappale 2, s. 27–29 ja s. 32–33,
<http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Rovala – Moninet**, kappale 1 ”Natalian perhe”,
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/1-Natalian-perhe>
 - **Rovala – Moninet**, kappale 1, harjoitus 5 ”Yhdistä kysymys ja vastaus
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=afdb2c2b-d894-408c-b16a-bd27ff1b3959>
 - **Suomen mestari 1** s. 67; s. 75 (tehtävä), s. 63 teksti

- **henkilötietojen kirjoitus**

- Suomen mestari 1 opettajan opas, s. 21,90
- Avainsanoja S2 opettajan opas, s. 197

- **kysymyssanat, kysyminen ja vastaaminen**

- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 45–52
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Rovala – Moninet** kappale 1, kielitieto, kysymyssanat
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=225ab43e-75a6-4961-8681-d1bcdb598669>
- **Rovala – Moninet** kappale 1, harjoitukset 20 ja 21
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/1-Natalian-perhe>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 1 s. 4, 7
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl1.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 5, s. 1–3
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl5.pdf>
- **Eila ja Ossi**, s. 106–107
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 29, 47
- **Suomen mestari 1** s. 26–27, s. 38 (tehtävä)

- **verbien positiivinen ja negatiivinen taivutus**

- **Rovala – Moninet** kappale 1, kielitietoa ”Verbien persoonataivutus”, harjoitukset 12, 17–19
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/1-Natalian-perhe>
- **Rovala – Moninet** kappale 1, harjoitus 1.11 ”negatiivinen olla-verbi”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=fc6a9935-39b3-4207-9a0b-c482e203577a>
- **Rovala – Moninet** kappale 2, kielitietoa ”Verbien negatiivinen taivutus”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=d615dd64-25a2-4cf5-b2b8-b255f28be635>
- **Rovala – Moninet** kappale 2 ”Äitienpäivä”, harjoitukset 2.4, 2.21, 2.23–25
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/2-Aitienpaiva>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 1, s. 5–7
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl1.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 10, s.1–2
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl10.pdf>

- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 106 <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kappale 2, s. 36–37 (verbityyppi 1) <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 3, s. 50–51 (verbityyppi 2) <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 4, s. 80–82 (verbityyppi 3) <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 5, s. 92–95 (verbityyppi 4 ja 5) <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Suomea ole hyvä** Kielitieto – harjoitukset, kappale 1-5 <http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/index.html>
- **Eila ja Ossi**, s. 70–74
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 27–28, 37, 43–45, 118
- **Suomen mestari 1** s. 37, 98–99, s. 101 tehtäviä
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 72–73
- **Hyvin menee 1** s. 63–64

- **k-p-t -vaihtelun esittely verbin taivutuksen kanssa**

- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 6, kielitietoa ”Astevaihtelu verbeissä” <http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=9f1b7d74-158e-4021-a318-b44985d0a5e8>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 6, harjoitukset 9-12 <http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/6-Timon-uusi-tyopaikka>
- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 111 (verbipeli, astevaihtelu) <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Suomen mestari 1** opettajan opas, s.32 (yleissääntö), s. 58 (verbin taivutus)
- **Suomen mestari 1** s. 28, s. 30 (tehtävä)
- **Suomen mestari 1** s. 49, s. 51 (tehtävä)

- **kotisanastoa**

- **Rovala – Moninet** kappale 4, kielitieto ”Koti” <http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=2cdd5bb4-b7a5-40cd-bf84-f2d441be149e>
- **Käytännön suomea** kappale 6, s. 112–115, 119–120 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 12, s. 1–4, s.6 <http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl12.pdf>

- **Oikeesti aikuisten 1** s. 87–90, s.18–19, s.81–82 kotiteksti (pitkä)
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset**, s. 72–76 keittiö
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Aamu** -tehtäväsivut s. 70–78
- **Eila ja Ossi**, s. 63
- **Avainsanoja S2-opettajan opas** s. 272–277
- **Hyvin menee 1** s. 34 tehtäviä
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 139–144
- **Suomen mestari 1** s. 107–108 teksti, 111–112; s.119, 123 tehtäviä
- **Supisuomea** s. 87
- **missä? kysymykset (sisä- ja ulkopaikallissijat)**
 - **Käytännön suomea** kappale 6, s. 120–122 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Käytännön suomea** kappale 7, s. 137–139 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Suomen mestari 1** s. 107 (teksti), s.121–123 (tehtäviä)
 - **Suomen mestari 1** opettajan opas, s. 131, 133, 135, 145
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 4, kielitietoa ”Missä 1” ja ”Missä 2”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=01f0d997-65f5-4583-9e4b-ce182b51e5d7>
ja <http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=914f9897-8f56-46b4-8430-3acbe55f9dff>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 4, harjoitukset 1–2, 23
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/4-Matin-poikamiesboxi>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele Suomea kappale 6, harjoitus 2
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/6-Timon-uusi-tyopaikka>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 5, harjoitus 5 (astevaihtelu nimissä), harjoitukset 6-7, 15 (kpt + missä)
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/5-Natalia-kay-ostoksilla>
- **koulusanastoa**
 - Moped tulostettava materiaali kappale 5, s. 1–5
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl5.pdf>
 - Aamu-tehtäväsivut, s. 17–19

- **-ko, -kö -kysymysten muodostaminen ja positiivinen/negatiivinen vastaus**

- **Moped** tulostettavat materiaalit kappale 2, s. 1–4, 6
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl2.pdf>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 2, harjoitukset 3, 16–18
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/2-Aitienpaiva>
- **Opettajan ideareppu** s. 70–73
- **Opettajan ideareppu** s. 113–114 ja s. 136
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 30–31, 39
- **Suomen mestari 1** s. 27, s. 39 tehtävä
- **Hyvin menee 1** s. 54–55 tehtäviä

Peruskurssi 2

- **vaatteet**

- **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 77–83, s. 84–85, 88–93 vaateostoksia
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kappale 5, s. 88–90, 98
- **Opettajan ideareppu** s. 82–84
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 63
- **Hyvin menee 1** s. 20–21 tehtäviä

- **monikko (k-p-t -sääntö monikkoon liittyen)**

- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 5, kielitietoa ”Astevaihtelu nomineissa”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=c13b0c37-9e6e-4c17-981b-7c0c7f35af94>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 5, kielitietoa ”T-monikko”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=cefbbfd5-b709-4873-86f2-68749a45a97c>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 5, harjoitukset 3-4, 13, 17–19
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/5-Natalia-kay-ostoksilla>
- **Käytännön suomea** kappale 5, s. 88–91 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali kappale 4, s. 7–8
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl4.pdf>

- **Suomea ole hyvä** Kielitieto – harjoitukset, kappale 6-10
<http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/index.html>
- **Avainsanoja S2 opettajan opas** s. 138–139 (eläimet monikko -muistikortit)
- **Suomen mestari 1** s. 116, s. 132 tehtävä
- **sairaudesta kertominen, lääkärissä asiointi**
 - **Käytännön suomea** kappale 8, s. 159–164 asiointi lääkärillä, sairaalassa
<http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Oikeesti aikuisten 1**, s. 55–64 sairastaminen, asiointi
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 96–106
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Supisuomea** s. 136–139
 - **Eila ja Ossi**, s. 118–120
 - **Opettajan ideareppu** s. 130–133
 - **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 74
 - **Hyvin menee 2 opettajan opas** s. 81 (Ei mene hyvin! -sairauspeli)
- **omistusrakenteen käyttö arkisissa tilanteissa**
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 42–48
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Oikeesti aikuisten 2**, s. 33–34
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 3, kielitietoa ”Kenellä”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=b5f7dc80-4602-4db9-92a8-8a0343adaea0>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele Suomea kappale 3, harjoitukset 11–12, 19–21
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/3-Ensimmäinen-kesapaiva>
 - **Käytännön suomea** kappale 5, s. 102–103 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Supisuomea** rakenteet <http://yle.fi/vintti/yle.fi/supisuomea/kielioppi/index.html>
 - **Supisuomea** s. 77 teksti, s. 90 rakenne

- **Eila ja Ossi**, s. 60–62
- **Suomen mestari 1 opettajan opas** s. 78, 95 kuuntelu
- **Suomen mestari 1** s. 63–64 teksti, s. 72, s. 77–79, 233 tehtäviä
- **ulkonäkö**
 - **Oikeesti aikuisten 1**, s.22–23
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea** kappale 5 s. 102–103
 - **Suomen mestari 1 opettajan opas** s. 95 kuuntelu
 - **Suomen mestari 1**, s. 66, s. 74 tehtäviä
- **adjektiiveja; vastakohtat**
 - **Oikeesti aikuisten 2**, s. 53–56
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Käytännön suomea** kappale 4, s. 70–71; kappale 5 s. 100–101, 104–105
<http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
 - **Eila ja Ossi**, s. 64–65, 92
 - **Opettajan ideareppu** muistikortit s. 54–57
 - **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 63–64, 84, 149
 - **Suomen mestari 1** s. 53–55 ja s. 65–66
 - **Suomen mestari 1** s. 74–75
 - **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 65
- **rahan käyttöön liittyvää sanastoa, ostosfraaseja**
 - **Oikeesti aikuisten Arjen aakkoset** s. 82, 84–85
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Sukellus Suomeen "Talous"**, s. 1–2, 4–6
http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/LK_Talous_Paketti.pdf

- **Käytännön suomea** kappale 4, s. 68–69, 71–72
<http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 5, s. 88–90 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 209 kuuntelu

- **adjektiivien vertailuasteisiin tutustuminen**

- **Ymmärrä suomea**, kielioppi
http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=kielioppi&sivu=adjektiivien_vertailuasteet
- **Käytännön suomea** kappale 5 s. 103–104 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 57–58
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>

- **järjestyslukuihin tutustuminen, päivämäärän kertominen**

- **Aamu** s. 24
- **Aamu** -tehtävisivut s. 23–24
- **Käytännön suomea** kappale 10 s. 206–210 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 194–195, 204–206

- **urheilu- ja harrastussanastoon tutustuminen**

- **Aamu** s. 48–49
- **Aamu**-tehtävisivut s. 52–53
- **Oikeesti aikuisten 3**, s. 64–76
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>

Lisäaihe jos jää aikaa: eläimet

- **Opettajan ideareppu** s. 115–123
- **Avainsanoja S2 opettajan opas** s. 134–139, 147–155 muistikortit
- **Eila ja Ossi**, s. 52
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 69

8.4 Jatkokurssit 1 ja 2

Jatkokurssi 1

- **verbityypit, verbien taivutusta preesensissä**

- **Suomea ole hyvä** – Kielitieto, myönteinen preesens
<http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/soh1-gr4a.htm>
- **Käytännön suomea** kappale 2, s. 36–37 (verbityyppi 2)
- **Käytännön suomea** kappale 3, s. 50–51 (verbityyppi 2)
- **Käytännön suomea** kappale 4, s. 80–82 (verbityyppi 2)
- **Käytännön suomea** kappale 5, s. 92–95 (verbityyppi 2)
- **Käytännön suomea** kappale 8, s. 164–167 (kertaus kaikki verbityypit), s. 167–169 (verbityypit ja astevaihtelu)
- **Rovala – Moninet** kappale 4 kielitietoa, ”Verbityypit”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=1c577a0c-ed0e-4a82-b2c2-5b94bebd641c>
- **Rovala – Moninet** kappale 4 ”Matin poikamiesboksi”, harjoitukset 4.7–4.16,
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/4-Matin-poikamiesboxi>
- **Oikeesti aikuisten 2** s. 86–87 täydennysharjoitus, s. 106 verbipeli, s. 109–111 verbipelipohjia
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 58 verbityyppi 1, s. 101–102, s. 108–111 muistipelikortit, s. 112–116
- **Suomen mestari 1** s. 83–84 teksti, s. 86–87, 90–92, s. 96–97, 232, 235 tehtäviä
- **Hyvin menee 1** s. 47–49

- **genetiivirakenteen käyttö arkisissa tilanteissa**

- **Rovala – Moninet** Opiskele Suomea kappale 3, kielitietoa ”Kenen”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=53631a35-a83c-40c8-ab57-095bfae90afd>
- **Rovala – Moninet** Opiskele Suomea kappale 3, harjoitukset 11–12, 19–21
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/3-Ensimmäinen-kesapaiva>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 2, s. 1–6, s.10
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl2.pdf>
- **Supisuomea** harjoitus ”kenen, minkä”
<http://www.yle.fi/moodle/yle/attempt.php?q=734>
- **Käytännön suomea** kappale 6, s. 112–117 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>

- **Suomen mestari 1 opettajan opas** s. 57
- **Suomen mestari 1** s. 43 teksti, s. 49, s. 58 tehtäviä
- **Eila ja Ossi**, s. 84–85
- **paikkaa ilmaisevat pre- ja postpositiot**
 - **Aamu** -tehtävisivut s. 83–87
 - **Moped** tulostettava materiaali, kappale 11, s.1–5
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl11.pdf>
 - **Käytännön suomea** kappale 11, s. 219–221
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **mielipiteen ilmaisemin tykätä ja pitää -verbeillä**
 - **Oikeesti aikuisten 2**, s. 13
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
 - **Supisuomea** harjoituksia, mielipiteen kertominen
<http://yle.fi/vintti/yle.fi/supisuomea/harjoitukset/index.html>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea kappale 7, mielipiteen ilmaiseminen
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=a9b30fd6-25d1-45b9-be00-c57bb710a9cc>
 - **Hyvin menee 1** s. 59 tehtävä
 - **Suomen mestari 1** s. 176, s. 190–191 tehtäviä
- **keneltä? kenelle? – kysymykseen vastaaminen**
 - **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 223
 - **Suomen mestari 1** s. 202, s. 214–217 tehtäviä
 - **Moped** tulostettava materiaali kpl 9, s. 5–6
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl9.pdf>
 - **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 6, harjoitus 6
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/6-Timon-uusi-tyopaikka>

• **imperfektin tunnistaminen, käyttö olla-verbin ja muutaman arkisen verbin kanssa, menneen ajan ilmauksia**

- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 7, kielitietoa
”Olla ja käydä imperfekti”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=b21df47a-7944-4ae2-bd83-9316347d269e>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 7, harjoitus 25
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/7-Annan-ihana-koti>
- **Moped** tulostettava materiaali kappale 13 s. 1–6
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl13.pdf>
- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 33, 35
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Suomen mestari 2** s. 11 teksti, s. 20–21 rakenne, s. 25–31 tehtäviä
- **Hyvin menee 1** s. 30
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 98–99, 101

• **partitiivin käyttö esim. numeron, negatiivisen omistusmuodon, aine- ja ruokasanojen kanssa**

- **Käytännön suomea** kappale 3, s. 42, 45, 46–48, 51–52
<http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 4, s. 66–67, 69, 72–77
<http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 7, s. 1–3, 8-9 opevinkit
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl7.pdf>
- **Suomea ole hyvä** – Kielitieto -harjoitukset, kappale 6-10
<http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/index.html>
- **Eila ja Ossi**, s 44–47, 68–69, 154
- **Suomen mestari 1 opettajan opas** s. 75–77 partitiivin muodostus, numero ja verbi, 79 negatiivinen omistus, s. 80–82 numero, s. 82, 86, 88 s. 210–211 kuuntelu, s. 199–203 (ruokasanoja)
- **Suomen mestari 1** s. 76 tehtäviä, s. 181 peli
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 75

• sisäpaikallissijat, mistä? ja mihin? -kysymykset

- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 7, kielitietoa ”Sisäpaikallissijat”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=b88b8991-5dcc-4f33-80a8-b8ef5020105f>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 7, harjoitukset 3-7, 9-10, 16–18
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/7-Annan-ihana-koti>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 6, s. 1–4 (missä-mistä-mihin-millä)
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl6.pdf>
- **Suomea ole hyvä** <http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/index.html>
harjoitukset ”Missä mistä mihin”
<http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/soh1-kpl4-h3.htm>
- **Suomea ole hyvä** Kielitieto – harjoitukset, kappale 1–5
<http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/index.html>
- **Käytännön suomea** kappale 7, s. 130–133 teksti, 134–136 mihin? minne?
s. 138–141 mistä? s. 142, s.143–148 paikallissijat + astevaihtelu
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 131–134, 145–147, 159 (kuuntelu)
- **Suomen mestari 1** s. 107–108 teksti, 113–115, s. 124–129 tehtäviä
- **Eila ja Ossi**, s. 68, 77–79, 102–103, 125
- **Supisuomea** s. 57–61

• ulkopaikallissijat, mistä? ja mihin? -kysymykset

- **Rovala – Moninet** Opiskele Suomea kappale 6, kielitietoa ”Ulkopaikallissijat”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=f34fca9c-3025-4227-976a-10300b8d8a24>
- **Käytännön suomea** kappale 7, s. 134–144 <http://www.helao.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Eila ja Ossi**, s. 77–79
- **Supisuomea** s. 57–61
- **Käytännön suomea** kpl 13, s. 254–255
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf> (matkalla Suomessa -peli)
- **Käytännön suomea** kpl 14, s. 266–268, 270–271 paikallissijojen kertaus
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 80–81

- **kulkuneuvot ja matkustaminen**

- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 80
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kappale 4. s. 79 <http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Rovala – Moninet** Opiskele Suomea kappale 6, kielitietoa ”Millä” (matkustaminen, keino)
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=56b41e09-5e14-4fbe-812e-897b0731cbc1>
- **Supisuomea** harjoitukset ”Asemalla” (junalla matkustaminen)
<http://yle.fi/vintti/yle.fi/supisuomea/harjoitukset/index.html>
- **Supisuomea**, s. 25
- **Aamu** -tehtävisivut s. 79–80
- **Eila ja Ossi**, s. 126, 156
- **Suomen mestari 1** s. 137–138 teksti, s. 140, s. 150 tehtävä

- **lauseiden muodostus ja oikeinkirjoitus (esim. oma lyhyt teksti)**

- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 23–24
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 68
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 14, s. 7
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl14.pdf>

8.5 Taitokurssit 1 ja 2

Taitokurssi 1

- **verbi + infinitiivi -rakenne**

- **Moped** tulostettava materiaali kpl 12, s. 1–2, 5
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl12.pdf>
- **Käytännön suomea** kpl 11, s. 224–226, täytyä-lauseet
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Oikeesti aikuisten 3**, s. 78–79
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>

- **kohteliaita pyyntöjä, konditionaaliin tutustuminen**

- **Käytännön suomea** kappale 5, s. 96 ravintolassa
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 14, s. 261–265 fraaseja + konditionaali
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Supisuomea** s. 99–101, s. 106, s. 164

- **puhekielen piirteitä, dialogeja**

- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 17
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Oikeesti aikuisten 3**, s. 11
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kappale 8, s. 158 ajan varaaminen
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 10, s. 210–211 onnitteluja ja toivotuksia
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali kpl 14, s. 3–4
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl14.pdf>
- **Opettajan ideareppu** s. 109–112
- **Suomen mestari 1** s. 226–228, s. 230–231 tehtäviä
- **Hyvin menee 1** s. 14, 93
- **Supisuomea**, s. 34, 62,64

- **erilaisten tekstien lukemista (esim. uutiset, ajankohtaiset aiheet, vuodenaikaan tai juhlapäiviin liittyen)**

- **Ymmärrä suomea**, lukutekstit ja -tehtävät
<http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=tekstit>
- **Selkouutiset** <http://yle.fi/selkouutiset/>

- **adverbien muodostaminen ja käyttö arkisissa tilanteissa**

- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 28–31
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Hyvin menee 1** s. 124

- opiskeluun ja koulutukseen liittyvää sanastoa, omasta opintopolusta kertominen

- **Käytännön suomea** kappale 7, s. 148–149
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Ymmärrä suomea**, lukutekstit ja -tehtävät, ”Tulevaisuuden suunnitelmia”,
<http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=tekstit&teksti=13>

Muita käsiteltäviä aiheita jos on aikaa:

- imperatiivi

- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 14, s. 2–3
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl14.pdf>
- **Moped** tulostettava materiaali, kappale 10, s. 3-4
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl10.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 8, s. 168–170 <http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Ymmärrä suomea**, lukutekstit ja -tehtävät, ”Maijan luokka”
<http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=tekstit&teksti=5>
- **Ymmärrä suomea**, kielioppi
http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=kielioppi&sivu=imperatiivi_kaskymuoto
- **Suomen mestari 1 opettajan opas**, s. 153–154
- **Suomen mestari 1** s. 108 teksti, s. 116, s. 237 tehtävä

Taitokurssi 2

- Suomeen liittyviä tekstejä, passiiviin tutustuminen

- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 75–80
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kappale 13, s. 246–250, 252
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Ymmärrä suomea**, kielioppi, passiivi
http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=kielioppi&sivu=passiivin_preesens
- **Ymmärrä suomea** ”Mitä Suomessa juhliitaan”
<http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=tekstit&teksti=4>

- **Suomea ole hyvä**, kielitieto – harjoitukset kpl 11–15, <http://www04.edu.fi/suomeaolehyva/soh1/index.html>
- **Hyvin menee 1**, s. 142–145, s. 148–149
- **Supisuomea**, s. 30

- **asuminen ja asunnot**

- **Moped** tulostettava materiaali kappale 12, s. 1–4 <http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl12.pdf>
- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 81–82, 86–90 <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Oikeesti aikuisten 3**, s. 12, 14–15 <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Sukellus Suomeen "Asuminen"**, s. 1 ja 13, s. 3-7 (järjestyssäännöt, asumisen ongelmat) http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/PK_Asuminen_Paketti.pdf
- **Käytännön suomea** kappale 6, s. 112–115, 119–121, 123-125 <http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 11, s. 218–220 <http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Opettajan ideareppu** s. 50–54
- **Hyvin menee 1**, s. 31, 38–39, 89–90
- **Supisuomea** s. 87

- **imperfektin muodostaminen ja käyttö arkisissa tilanteissa**

- **Moped** tulostettava materiaali kappale 13, s. 1–6 <http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl13.pdf>
- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 33, 35 <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Oikeesti aikuisten 2**, s. 107 negatiivinen imperfekti -peli <http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kpl 9, s. 189–194 <http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Käytännön suomea** kappale 10, s. s. 200–202, 204–206 negatiivinen imperfekti <http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>

- **Ymmärrä suomea**, kielioppi
<http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=kielioppi&sivu=imperfekti>
- **Suomen mestari 2** s. 11 teksti, s. 20–21 rakenne, s. 25–31 tehtäviä
- **Hyvin menee 1** s. 30, 164–165
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 98–99, 101
- **Supisuomea** s. 113–115 (teksti), s. 124–125, s. 116–117 (passiivin imperfekti), s. 126–127 (negatiivinen imperfekti)

- **oikean sanamuodon valinta verbin kanssa**

- **Moped** tulostettava materiaali kpl 6, s. 3–4 (kirjoitustehtävät + paikallissijat)
<http://koulut.tampere.fi/materiaalit/moped/tulostettavat/kpl6.pdf>
- **Ymmärrä suomea**, kielioppi, objektin sijat
http://www11.edu.fi/yymarra/index.php?moduli=kielioppi&sivu=objektin_sijat
- **Hyvin menee 1 opettajan opas** s. 97
- **Suomen mestari 1 opettajan opas** s. 226–227
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, Kielitieto, nesessiiviverbit
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=156b9f1f-98ac-404a-986e-5be8dae6b8a8>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 7, harjoitus 15
<http://moninet.rovala.fi/Suomeksi/Maahanmuuttajille/Suomen-kieli/Opiskele-suomea/7-Annan-ihana-koti>
- **Rovala – Moninet** Opiskele suomea, kappale 7, kielitietoa
”Paikallissijojen käyttöä”
<http://moninet.rovala.fi/loader.aspx?id=5a2f6fe1-55e2-4757-987b-63982dce1853>
- **Eila ja Ossi**, s. 53

- **ammatit ja työ**

- **Oikeesti aikuisten 1**, s. 91–96, 97–99 (koulutuspolku-teksti), 100–103
<http://www.turunkristillinenopisto.fi/index.php/opisto/tko/hankkeet/1542-oikeesti-aikuisten>
- **Käytännön suomea** kappale 9, s. 184–186 työnhaku, s. 194–195
<http://www.helsinginaikuisopisto.fi/pdf/katsvari.pdf>
- **Avainsanoja S2-opettajan opas** s. 173–176 (kuvakortit), 177–181 (työpaikkoja)
- **Suomen mestari 1**, s. 193–194 teksti, 196–198, s. 207–209 tehtäviä,
- s. 222–223 kuuntelu

LIITE 1: Opetusmateriaalien kopiointioikeudet

Kopiointi vain tekijän henkilökohtaisesti myöntämällä luvalla

Aasta se alkaa. Rauno Laine, Eila Uimonen, Ylermi Lahti ja Opetushallitus; Opetushallitus, 2012.
Avainsanoja tehtävävihko A. Marjaana Gyekye, Riikka Kurki ja Minna Muukkonen; Sanoma Pro Oy, 2013.
Avainsanoja tehtävävihko B. Marjaana Gyekye, Riikka Kurki ja Minna Muukkonen; Sanoma Pro Oy, 2013.
Hyvin menee 1 (harjoitussivut). Satu Heikkilä ja Pirkko Majakangas; Kustannusosakeyhtiö Otava, 2009.
Hyvin menee 2 (harjoitussivut). Kristiina Kuparinen ja Terhi Tapaninen; Kustannusosakeyhtiö Otava, 2008.
Kieli käyttöön – suomen kielen alkeisoppikirja. Marjukka Kenttälä; Gaudeamus, 2009.
Kieli käyttöön Suomen kielen jatko-oppikirja. Marjukka Kenttälä; Gaudeamus, 2010.
Kirjavat kirjaimet. Riitta Nisonen ja Markku Töllinen; Sanoma Pro Oy, 2013.
Sanopa muuta. Saaga Manner ja Irmeli Nurmi; Wsoy Oppimateriaalit Oy, 2008.
Suomea leikiten. Ilona Scarciello; Kopijyvä Oy, 2006.
Suomea sinulle 1. Marjatta Karanko ja Ulla Paavilainen; Oy Finn Lectura Ab, 2011.
Suomen kieli kuntoon 2. Ulla Lehtonen ja Tarja Ruohonen; WSOY, 2005.
Suomen mestari 2 (harjoitussivut). Sonja Gehring ja Sanni Heinzmann; Oy Finn Lectura Ab.
Suomi sujuvaksi. Marjukka Kenttälä; Gaudeamus, 2007.
Tottakai! (harjoitussivut). Marjatta Karanko ja Ulla Paavilainen; Oy Finn Lectura Ab, 2009.

Kopiointi vain Kopioston luvalla

AAMU Aikuisten suomen kielen lukemiston ja peruskieliopin harjoituskirja. Ulla Lappalainen; Opetushallitus.
AAMU Suomen kielen kuvasanakirja. Ulla Lappalainen ja Elina Vesterinen-Sumu; Opetushallitus, 2011.
AAMU Suomen kielen lukemisto ja peruskielioppi aikuisille. Ulla Lappalainen; Opetushallitus, 2011.
AAMU Suomen kielen toinen lukemisto, kirjallisuustieto ja kielioppi. Ulla Lappalainen; Opetushallitus, 2007.
AAMU Suomen kielen toisen lukemiston, kirjallisuustiedon ja kieliopin harjoituskirja. Ulla Lappalainen; Opetushallitus, 2008.
Hyvin menee 1 Opettajan opas. Satu Heikkilä ja Pirkko Majakangas; Kustannusosakeyhtiö Otava, 2012.
Hyvin menee 1 (tekstisivut). Satu Heikkilä ja Pirkko Majakangas; Kustannusosakeyhtiö Otava, 2009.
Hyvin menee 2 Opettajan materiaali. Kristiina Kuparinen ja Terhi Tapaninen; Kustannusosakeyhtiö Otava, 2008.
Hyvin menee 2 (tekstisivut). Kristiina Kuparinen ja Terhi Tapaninen; Kustannusosakeyhtiö Otava, 2008.
Kirjoitetaan! Suuri harjoituskirja. Heidi Laine ja Heli Venhola; Egmont Kustannus Oy Ab, 2013.
Moi – Luku- ja kirjoitustaidon oppikirja. Satu Lahtonen, Jonna Virtanen ja Maria Wager; Opetushallitus, 2013.

Opettajan aarrearkku – suomen kielen sanastoharjoituksia. Katja Asikainen; Oy Finn Lectura Ab, 2010.
Suomen mestari 2 (tekstisivut). Sonja Gehring ja Sanni Heinzmann; Oy Finn Lectura Ab.
Taitava kynä. Elina Mannila ja Mira Puolamäki; Opetushallitus, 2012.
Tottakai! (tekstisivut). Marjatta Karanko ja Ulla Paavilainen; Oy Finn Lectura Ab, 2009.

Kopiointilupaa opetustarkoituksiin ei määritelty

Eila ja Ossi – Suomen kielen alkeisoppikirja maahanmuuttajille. Mika Lamminpää; Gummerus, 2010.
Arkielämän ABC. Riitta-Liisa Göös; Opetushallitus, 2005.
Opiskelen suomea kurdiksi. Soran Zaki, 2012.
Schubi Vocabular -kopiointiarkit. Susanne Lehnert; SCHUBI Lernmedien AG, 2010.
Suomen kielen tikapuut alkeisoppikirja. Heikki Kangasniemi; Tampere University Press, 2007.
Suomen mestari 1 Opettajan opas. Sonja Gehring ja Sanni Heinzmann; Oy Finn Lectura Ab.
Opettelyn kirjoittamista. Kirsi Sinko; Egmont Kustannus Oy Ab, 2013.
Opettele oikeinkirjoitusta. Kirsi Sinko; Egmont Kustannus Oy Ab, 2011.

Osittainen kopiointi opetustarkoituksiin sallittu

Avainsanoja Opettajan opas. Marjaana Gyekye, Riikka Kurki ja Minna Muukkonen; Kustannus-osakeyhtiö Tammi, 2009.
Opettajan ideareppu. Päivi Rinne ja Tiia Tempakka; Oy Finn Lectura Ab, 2009.

Internetissä julkaistut materiaalit

Internetissä julkaistut materiaalit ovat pääosin vapaasti hyödynnettävissä (tulostus ja kopiointi) sellaisenaan. Jos sääntöön on poikkeuksia, ne mainitaan yleensä sivuilla selkeästi.

TODISTUS

On suorittanut _____ vastaanottokeskuksessa seuraavat suomen kielen kurssit:

- LUKI-kurssi, ___ ot: _____
 - Startti 1, ___ ot: _____
 - Startti 2, ___ ot: _____
 - Perus 1, ___ ot: _____
 - Perus 2, ___ ot: _____
 - Jatko 1, ___ ot: _____
 - Jatko 2, ___ ot: _____
 - Taito 1, ___ ot: _____
 - Taito 2, ___ ot: _____
 - Opintotoimintaan kuuluva työkokeilu ajalla:
-

Paikka ja aika _____

Vastaanottokeskuksen suomen kielen opettaja/ ohjaaja

VASTAANOTTO-
KESKUKSEN
LEIMA

Lisätietoa vastaanottokeskuksen kursseista

Vastaanottokeskuksen kurssitasoja on neljä: starttitaso, perustaso, jatkotaso ja taitotaso. Lisäksi on luku- ja kirjoitustaidon kurssi, johon otetaan opiskelijoita, jotka eivät osaa lukea tai kirjoittaa latinalaisilla aakkosilla.

Jokainen kurssitaso jaetaan edelleen kahteen varsinaiseen kurssiin, jotka kestävät kuukauden. Luki-kurssilla saa olla niin kauan kuin opiskelija tuntee siihen tarvetta.

Kurssit mukailevat eurooppalaista viitekehystä seuraavasti:

- Startti 1 ja 2 – tavoite A1.1. -taso
- Perus 1 ja 2 – tavoite A1.2 -taso
- Jatko 1 ja 2 – tavoite A1.3 -taso
- Taito 1 ja 2 – tavoite A2.1-taso

Todistukseen merkitään kaikki kurssit, jotka opiskelija on suorittanut hyväksytysti sekä kurssin alkamis- ja loppumispäivä. Todistuksen allekirjoittaa vastaanottokeskuksen suomen kielen opettaja/ohjaaja.

KOULUPASSI

NIMI: _____ ID: _____

ALLEKIRJOITUS: _____

Pidä tämä koulupassi koulussa mukana!

Viikko

pvm	pvm	pvm

Viikko

pvm	pvm	pvm

Viikko

pvm	pvm	pvm

Viikko

pvm	pvm	pvm

pvm
TESTI

POISSAOLOSEURANTA

- jokaisesta poissaolosta, jota ei ole etukäteen toimistossa sovittu, annetaan kirjallinen varoitus. Jos poissaoloja kertyy kuukauden (24.päivä-24.päivä) sisällä kolme (3), on sosiaalityöntekijällä **oikeus vähentää vastaanottorahaasi enintään 20%** enintään kahden (2) kuukauden ajalta.
- **jos tulet yli 10 minuuttia myöhässä, sinulle tulee poissaolomerkintä**, mutta voit kuitenkin osallistua opetukseen.

Punainen Risti
Hämeen piiri

Pakolaisrahasto
Pakolaisten auttamiseksi